

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE

FILOZOFICKÁ FAKULTA

ÚSTAV BOHEMISTICKÝCH STUDIÍ

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

NGUYỄN PHƯƠNG HOA

HOROR V ČESKÉ LITERATUŘE

Vedoucí práce: PhDr. Zuzana Hájičková

Praha, 2014

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma *Horor v české literatuře* vypracovala samostatně a použila pouze uvedené zdroje informací.

V Praze, 28. června 2014

Nguyễn Phương Hoa

.....

vlastnoruční podpis

Zde bych chtěla velice poděkovat své vedoucí bakalářské práce PhDr. Zuzaně Hájíčkové nejen za cenné rady a věcné připomínky, ale hlavně za vstřícnost a ochotu při konzultacích.

Abstrakt

Tato bakalářská práce se zabývá hororem jako literárním žánrem, stručně v kontextu světové literatury, podrobněji v kontextu české. Dále se zaměřuje na moderního českého autora hororových próz Svatopluka Doseděla a na jeho soubor strašidelných povídek *Krvavá hostina*.

Prvním cílem práce je přiblížit historii hororu, představit jeho nejvýznamnější představitele a prezentovat ikonická díla. Druhým cílem je poukázat, jak se s tímto žánrem vyrovnává jeden z předních českých hororových spisovatelů této doby.

Abstract

This bachelor thesis deals with a literary genre called „horror“ - briefly in the context of world literature and in more detail in the Czech literature. The thesis also focuses on modern Czech author of horror prose Svatopluk Doseděl and analyses his short stories compilation named *Krvavá hostina* (eng. transl. A Bloody feast).

The first target of this work is to inform about the history of horror, present the most famous horror's writers and introduce iconic horror prose. The second target is to show how Svatopluk Doseděl, as the representative Czech horror writer, can deal with this literary genre.

OBSAH

Úvod

1. Horor jako literární žánr

1.1 Historie

1.1.1 Hororové elementy v nejstarší literatuře

1.1.2 Gotický román

1.1.2.1 Francouzský černý román – *roman noir*

1.1.2.1.1 Francouzská frenetická literatura

1.1.2.2 Německý román hrůzy – *Schauerroman*

1.1.3 Horor v 19. století

1.1.4 Horor od 20. století

1.2 Hororové subžánry

1.2.1 Erotický horor

1.2.2 Extrémní horor

1.2.3 Gotický horor

1.2.4 Lovecraftovský horor

1.2.5 Noir

1.2.6 Psychologický horor

1.2.7 Nadpřirozený horor

2. Horor v české literatuře

2.1 Historie

2.1.1 Antologie 2004: Český horor

2.1.2 České hororové časopisy

2.1.2.1 Ducháček

2.1.2.2 Král horror

2.1.2.3 Howard

2.2 Čeští teoretici hororu

2.2.1 Josef Hrabák

2.2.1.1 Hrabákova poetika klasického hororu

2.2.2 Jan Zábrana

2.2.2.1 Zábranův pohled na horor

3. Svatopluk Doseděl a jeho Krvavá hostina

3.1 Život

3.2 Tvorba

3.3 Krvavá hostina

3.3.1 Mayflower

3.3.1.1 Obsah

3.3.1.2 Vnitřní výstavba

3.3.1.3 Charakteristika hlavních postav

3.3.2 Světlo zasvěcených

3.3.2.1 Obsah

3.3.2.2 Vnitřní výstavba

3.3.2.3 Charakteristika hlavních postav

3.3.3 Srdcový spodek

3.3.3.1 Obsah

3.3.3.2 Vnitřní výstavba

3.3.3.3 Charakteristika hlavních postav

3.3.4 Countdown

3.3.4.1 Obsah

3.3.4.2 Vnitřní výstavba

3.3.4.3 Charakteristika hlavních postav

3.3.5 Hazard

3.3.5.1 Obsah

3.3.5.2 Vnitřní výstavba

3.3.5.3 Charakteristika hlavních postav

3.3.6 Ochutnávači medu

3.3.6.1 Obsah

3.3.6.2 Vnitřní výstavba

3.3.6.3 Charakteristika hlavních postav

3.3.7 Woodcutters

3.3.7.1 Obsah

3.3.7.2 Vnitřní výstavba

3.3.7.3 Charakteristika hlavních postav

3.3.8 Bumerang

3.3.8.1 Obsah

3.3.8.2 Vnitřní výstavba

3.3.8.3 Charakteristika hlavních postav

3.3.9 Znakový systém Krvavé hostiny

3.3.9.1 Jazyk

3.3.9.2 Grafika

3.3.10 Shrnutí

Závěr

Zdroje

A) Primární literatura

B) Sekundární literatura

C) Webové stránky

Úvod

Tato bakalářská práce se bude zabývat hororem jako literárním žánrem. Cílem je ho definovat, informovat o jeho původu, historii, okrajem zmínit jeho nejvýznamnější světové představitele a prezentovat kultovní díla.

Dále se bude podrobněji věnovat hororu v české literatuře, i když je obecně známo, že v Čechách je tento žánr rozšířen nehojně. Přesto lze i zde zmapovat jeho historii, významné autory a ikonická díla.

Budou představeny české osobnosti – literáti, kteří se tímto hrůzu nahánějícím žánrem zabývali na teoretické rovině. Jedná se o profesora Josefa Hrabáka a Jana Zábranu – nastíněn bude nejen jejich život a působení, ale pro účel této práce budou zejména prezentována jejich pojetí hororu. Dále bude zmíněna hororová antologie *2004: Český horor* a české hororové časopisy a magazíny, a to přesněji *Ducháček*, *Král Horror* a *Howard*.

Druhou částí a zároveň jádrem práce je rozbor souboru osmi povídek pod názvem *Krvavá hostina* (1998) spisovatele Svatopluka Doseděla. V Čechách je málo autorů, kteří by se zabývali pouze hororem, jejich produkce je vždy velmi rozmanitá a hororu se věnovali pouze okrajově. Ale právě Svatopluk Doseděl zasvětil celou svou tvorbu tomuto žánru a dle velmi pozitivních ohlasů na ni lze soudit, že Doseděl s hororem umí pracovat a rozumí mu. Je také zmíněn jako představitel českého hororu Dagmarou Mocnou, Josefem Peterkou a kolektivem v jejich *Encyklopedii literárních žánrů* a tento fakt je alespoň částečným důkazem, že Dosedělova produkce nepatří mezi literární brak.

Krvavá hostina byla zvolena z důvodů poskytování vhodného materiálu na analýzu a vnitřní srovnání. Dále proto, že se žádná z povídek neodehrává v Čechách, nýbrž v drtivé většině ve Spojených státech amerických a hlavními postavami jsou hlavně Američané, bylo pro autorku této bakalářské zajímavé, zda výsledkem rozboru Dosedělovy *Krvavé hostiny* bude poznatek, že jeho povídky dosahují kvalit světové hororové produkce – jinak řečeno: Kdyby nebyla známa totožnost autora tohoto povídkového souboru, poznalo by se, že se jedná o českého regionálního spisovatele působící v Jarošově nad Nežárkou?

V první části práce byla zvolena metoda kompilační, ve druhé analytická a komparační.

Tato práce se bude výhradně zabývat literárním hororem a bude se snažit, aby z této oblasti nebyl vybírán literární brak, jelikož brakového hororu je mnoho a výčet příkladů by nebral konce.

1. Horor jako literární žánr

Horor je „umělecký žánr rozvíjející estetické kategorie hrůzného, děsuplného a úmyslně vyvolávající pocity strachu, napětí a hrůzy, jež vedou konzumenta díla ke katarzi. Horory často obsahují nadpřirozené prvky (duchy, upíry, oživlé mrtvolky, démony) a zpracovávají fantastické náměty“ (Universum: Všeobecná encyklopedie, 2000, s. 175).

Výraz horor je převzat z anglického horror, který má stejný význam jako v češtině. Slovo však pochází z latinského *horreo*, které má dle kontextu významů více: „stát na okraji, třást se, strachovat se“ (<http://en.wiktionary.org/wiki/horreo>. [cit. 2013-11-07]).

Řadí se do moderní fantastiky, spolu se science fiction a fantasy, a je samozřejmostí, že se tyto žánry mohou mezi sebou mísit. Jediným rozdílem je, že horor se obvykle nedefinuje strukturně, nýbrž spíše z hlediska estetického. Jedná se tedy o umělecký žánr se silně emotivním příběhem, jenž má z estetického hlediska úmyslně vyvolávat v konzumentovi díla pocity strachu, děsu, hrůzy. Silná emocionalita je vyvolávána strachem z neznáma – může to být nejen neznámé prostředí, ale také abnormální lidské vztahy, nadpřirozené bytosti či jiné zásahy iracionální do každodenního dění.

1.1 Historie

1.1.1 Hororové elementy v nejstarší literatuře

Strašidelné situace se vyskytují již ve starobylých babylonských, čínských, indických či japonských mýtech a legendách.

1.1.2 Gotický román

Přímým předchůdcem dnešního moderního hororu je gotický román. Jedná se o literární žánr, který vznikl v Anglii v druhé polovině 18. století, čili – v době anglického romantismu. Název pochází z angličtiny a pojmenovává román, který obsahuje napínavý příběh s tajemstvím a odehrává se ve strašidelném prostředí. Jeho francouzskou obdobou je tzv. *roman noir* – černý román a v německé literatuře lze dohledat *Schauerroman*, čili román hrůzy.

Tématem gotického románu je zločin v rámci osudového prokletí či rodového zatížení (vraždy příbuzných anebo incest), jako dějiště jsou vybírána starobylá místa, jako například staré hrady, zámky, ruiny, kláštery, opatsví atd. Časově se příběhy odehrávají ve středověku, jak již napovídá název žánru. Postavy fungují v daném schématu – jedna postava je kladná, ctnostná, spravedlivá a je zároveň postavou pronásledovanou, v kontrastu s ní existuje figura pronásledovatele, jenž je záporný a zlý. Oblíbenými postavami jsou amorální šlechtici, mniši či jeptišky. Příběh končí klasickým vítězstvím dobra nad zlem.

Za vůbec první gotický román se označuje *Ferdinand Count Phatom* (1753) skotského spisovatele Tobiasa Smolletta. Obecněji se však uvádí jako první gotický román *The Castle of Otranto* (1762; česky *Otrantský zámek*) od anglického spisovatele Horace Walpolea.

Čím se tedy liší gotický román od moderního hororu? Jak je již výše zmíněno, děj gotického románu se vždy odehrává ve středověku, kdežto moderní horor se může odehrávat v jakékoliv době. Hrdinové gotického románu jsou postavy kladné, zpravidla mají šlechtický původ a jsou velmi stateční a zbožní. Na druhé straně, hrdinové moderních hororů mohou logicky být pravým opakem. Dalším rozdílem je, že v gotickém románu se vždy objevuje milostná zápletka, ať již ve větší či menší míře.

Posledním, nejspíše největším rozdílem je fakt, že v gotickém románu je vždy vnější původce strachu, tzn. vyskytují se zde démoni či duchové z vnějšího prostoru. V moderním hororu se však můžou činitelé strachu a hrůzy přesunout „dovnitř“ – jedná se například o nějaké psychické poruchy postavy.

1.1.2.1 Francouzský černý román – *roman noir*

V návaznosti na anglický gotický román se tento francouzský černý román rozvíjel od konce osmnáctého století.

Vyznačuje se obdobnou strukturou a podobnými postupy jako román gotický. Hlavní postavy pocházejí z těch nejvyšších společenských kruhů a zneužívají svých výsadních práv a velké moci k páchání různých neřestí „*rituálně rouhačského rázu*“ (Mocná, Peterka a kol., 2004, s. 221).

K hlavním představitelům žánru náleží François Guillaume Ducray-Duminil, markýz de Sade (*Justina aneb Utrpení ctnosti*, 1791) či Honoré de Balzac ve svých počátcích – tato díla, která však později zavrhl, psal pod pseudonymem Horace de Saint-Aubin.

1.1.2.1.1 Francouzská frenetická literatura

Ve Francii dále na černý román navázala frenetická literatura. Je to literární směr, který se formoval od dvacátých let devatenáctého století.

Jeho typickými poznávacími znaky je výskyt přehnané fantastičnosti a vyprávění, které „*zdůrazňuje odpudivé detaily a drastické výjevy, vkomponované do reálného pohledu na skutečnost a zaměřené na šokování čtenáře*“ (Vlašín a kol., 1983, s. 79).

Mezi autory frenetické literatury spadá francouzský spisovatel Jules Janin, jenž napsal ikonické dílo tohoto žánru – *Mrtvý osel a gilotina* (1829).

1.1.2.2 Německý román hrůzy - Schauerroman

Německou alternativou na gotický a černý román je *Schauerroman*, který navazuje na pozdně středověké/raně novověké rytířské a loupežnické příběhy. K aktualizaci těchto příběhů na román hrůzy byly použity „*motivy psychických nenormálností, příběhy šílenců, sebevrahů a zločinců*“ (Mocná, Peterka a kol., 2000, s. 221).

Nejslavnějším představitelem románu hrůzy je Němec Christian Heinrich Spiess, který byl v Čechách velmi oblíben – překládán byl Prokopem Šedivým, vydáván Matějem Václavem Krameriem a čten byl například i Karlem Hynkem Máchou. Mezi jeho slavnými díly se řadí například *Životopisy sebevrahů* (1785–1789, 4 svazky), *Životopisy šílenců* (1795, 4 svazky), *Kramář vedoucí svůj obchod pastmi a úklady* (1792) či *Skalní duchové aneb Příhody barona z Binenbachu* (1797).

1.1.3 Horor v 19. století

Dnešní moderní horor jako literární žánr vznikl v první polovině 19. století. Počátky lze najít ve tvorbě anglických prozaiků, kteří svými díly navázali na gotický román, ale hororové elementy podstatně prohloubili. Vytvořili vzorové, archetypní postavy jako je monstrum (Mary Shelley: *Frankenstein*, 1817) a upír (John William Polidori: *Upír*, 1819), které se ve větších či menších obměnách objevují v hororech do dnešní doby.

Za zakladatele žánru se však považuje americký spisovatel Edgar Allan Poe (mj. se uvádí také jako zakladatel detektivního žánru). Poe objevil psychologický základ děsu. Pracuje se strachem z neznámého prostředí a nejistoty (povídka *Jáma a kyvadlo*, 1842)

či z psychicky vyšinitého člověka a rodinné degenerace (povídka *Zánik domu Usherů*, 1839). Je mistrem vykreslení psychologie postav – do detailů popisuje typické „stavy strachu“ jako je zoufalství, šílenost, úzkost atp.

Další spisovatelé, kteří psali hororovou prózu, byl například ruský prozaik ukrajinského původu Nikolaj Vasiljevič Gogol – povídka *Viy* (1835), přičemž název díla je zároveň jméno démonické entity vyskytující se v příběhu, dále Angličan Nathaniel Hawthorne napsal román *Dům se sedmi štíty* (1851), který je založen na neomezené fantazii a alegorii a irský spisovatel Abraham (/Bram) Stoker vytvořil roku 1897 román *Drácula*.

V posledně jmenovaném případě se jedná o vůbec první zpracování upírské legendy do románové podoby.

1.1.4 Horor od 20. století

Od počátku dvacátého století se, hlavně v USA, začaly vydávat specializované časopisy, které hororový žánr zpopularizovaly. Od roku 1923 vycházel magazín *Weird Tales*, do kterého přispívali i hlavní představitelé žánru – např. Robert Erwin Howard, Clark Aston Smith a především Howard Phillips Lovecraft, který je považován za mistra hororových povídek a teoretika hororu (byl prvním, kdo použil slovo horor pro označení literárního žánru).

H. P. Lovecraft stvořil vlastní mýtus – tzv. mýtus Cthulu, jehož hlavní myšlenkou je existence nelidských, předlidských či mimozemských bytostí na naší planetě. Dále se v jeho tvorbě objevoval aspekt kosmické hrůzy, která měla podobu různých roztodivných kosmických božstev, majících jak rysy jakýchsi bytostí, tak i jenom určitých kosmických sil. Jeho nejznámějšími díly jsou například povídka *Volání Cthulhu* (1928) či soubor povídek *Hrůza v Dunwichi a jiné povídky* (1963). Svou produkcí ovlivnil mnoho jiných a velmi významných hororových spisovatelů – Roberta Blocha, Raye Bradburyho nebo Stephana Kinga.

Až zhruba od šedesátých let dvacátého století se horor dočkal nevídaného rozvoje. Do té doby zůstával na okraji literatury a byl mu věnován prostor pouze ve specializovaných magazínech a časopisech. Od této doby se dostával do paperbacků, později i do formy vázaných knih. Dále také došlo k odklonu od povídkové podoby k podobě románové. Jako stěžejní díla by se dala uvést například *Psycho* (1959) Roberta Blocha, *Rosemary má děťátko* (1962; roku 1968 zfilmováno) od Iry Levina či *Exorcista* Williama Petera Blattyho z

roku 1971.

V sedmdesátých letech začal horor nabírat prvky jiných žánrů. Vznikly tak subžánry jako například dark fantasy či dark thriller. Nejznámějším a nejstarším spojením je spojení hororu a sci-fi.

Za nejslavnějšího představitele žánru se považuje Američan Stephen King (*Carrie*, 1974; *Osvícení*, 1977; *Řbitov zvířátek*, 1983; *Doktor spánek*, 2013). Je to nejproduktivnější, čtenářsky a komerčně nejúspěšnější hororový spisovatel současnosti. Tento autor již využívá realistické literární prostředky a klade důraz na hlubší propracování psychologie postav.

1.2 Hororové subžánry

Tak jako u ostatních případů, i horor může kombinovat prvky, které jsou charakteristické pro jiné literární žánry. Výsledkem je, že vznikají hororové subžánry. Poměrně přehledné rozdělení nabízí Paula Guran, editorka z amerického nakladatelství *Prime books*, které se soustřeďuje na vydávání fantasy, sci-fi a okrajově hororových próz.

Její seznam lze dohledat online na webových stránkách Fiction Factor (přímý odkaz: <http://www.fictionfactor.com/articles/hsubgenres.html>). Seznam je napsán v anglickém jazyce, v této práci je uveden překlad a výtah nejdůležitějšího autorkou bakalářské práce.

1.2.1 Erotický horor

Obvykle slovo „erotický“ znamená jakýsi smyslný sexuální obsah v příběhu. Mnozí editoři proto spíše užívají termín „sexuální horor“, jelikož sex v hororu má většinou velice daleko od příjemnosti a akt je zpravidla popisován velmi explicitně.

Jako příklad by se mohlo uvést dílo *Temný tanec* (1992) britské autorky Tanith Lee, ve kterém se zdánlivě nevýrazná hrdinka Rachel ocitá v bizarním domě svých příbuzných. Příběh je plný smrtí a zvráceností – Rachel dokonce počne dítě se svým vlastním otcem.

1.2.2 Extrémní horor

Jedná se o tzv. „splatter“ či „splatterpunk“ (splatt = anglicky (po)stříkat, (po)cákat). Jeho cílem je vyvolat v konzumentovi příběhu hnus a strach pomocí explicitního až naturalistického popisu násilí a krve.

Do splatterpunku by se daly zařadit šestidílné soubory povídek *Knihy krve* britského spisovatele Clive Barkera, o jehož talentu se pozitivně vyjádřil dokonce i sám Stephen King se slovy: „*Viděl jsem budoucnost hororu, jmenuje se Clive Barker*“ (Barker, 1994, obal).

1.2.3 Gotický horor

Tento subžánr rozděluje Paula Guran na čtyři další poddruhy. V této práci budou zmíněny pouze dva, podle autorky práce nejpřínosnější.

Prvním je anglický gotický horor, jedná se o klasický gotický román, jenž je popsán výše.

Druhým poddruhem je tzv. americký gotický horor, který se na rozdíl od anglického více zaměřuje na psychologii deviantního myšlení. Čili původcem strachu je člověk s duševní poruchou, ne temné okolní prostředí. Jako první představitel tohoto žánru je uváděn Charles Brockden Brown, jehož román *Wieland* z roku 1798 se označuje za první americký gotický horor. Brown ovlivnil další slavné spisovatele, namátkou se jedná právě o Edgera Allana Poea.

1.2.4 Lovecraftovský horor

Zakladatelem lovecraftovského hororu je logicky Howard Phillips Lovecraft. Jeho příběhy pracují s předpokladem, že kdysi dávno byl náš svět ovládán jinou rasou, která ovládala temnou magii. Tato rasa byla ze světa vypuzena, ale ne vymýcena, proto čeká v povzdálí na vhodnou dobu, kdy by na nás mohla zaútočit. Jeho tvorba je typická tísnivou, chladnou až odtažitou atmosférou a jazyk užívá velice květnatý a básnický.

1.2.5 Noir

Obvykle je děj zasazen do městského podsvětí. Postavy jsou cynické a necitelné. Hlavním tématem je většinou korupce, odcizení, obsese, násilí či pomsta. Atmosféra je velmi temná, tísnivá a paranoidní. Má některé shodné rysy s detektivkou.

Za noir horor se považuje román *Falling Angel* Williama Hjortsberga z roku 1978.

1.2.6 Psychologický horor

Jak již název napovídá, je kladen důraz na psychiku postav. Je to psychika narušená a je to ona, kdo děsí okolí. Většinou se jedná o relativně reálný příběh, jelikož se zde obvykle nevyskytují nadpřirozené postavy.

Nejznámějšími psychologickými horory jsou romány od Stephena Kinga, a to například *Osvícení* (1977) či *Misery* (1987).

První román vypráví o Jacku Torranceovi, jenž získá práci jako zimní správce horského hotelu Overlook. Do hotelu se přestěhuje se svou rodinou – manželkou Wendy a pětiletým synem Dannym. Jenže v hotelu straší a Jack Torrance začne pomalu, ale jistě přicházet o svůj rozum a stane se značně nebezpečným pro svou ženu a pro své dítě.

Ve druhé próze je *Misery* hlavní postavou v romantických románech hlavního hrdiny Paula Sheldona. Tomu se jednoho dne stane autonehoda, ale na(ne)štěstí ho zachrání jeho oddaná fanynka, bývalá ošetřovatelka, Annie Wilkesová. Ta z Paula Sheldona učiní vězně ve svém domě a mučícími metodami ho nutí, aby příběh o *Misery* přepracoval podle jejích požadavků.

Českým představitelem psychologického hororu je novela *Spalovač mrtvol* (1967) Ladislava Fukse. Hlavní hrdina Karel Kopfrkingl pracuje v krematoriu. Zpočátku je popisován jako velmi vlídný a laskavý člověk. Jenže to se vše mění, když přichází období druhé světové války a perzekuce Židů. Karel má německé předky, jeho manželka je však poloviční Židovka. Dojde k rozvratu jeho osobnosti a navíc, když na něho začne naléhat nacistický přítel, změní se Karel v monstrum a svou rodinu postupně povraždí, nutno však dodat, že Karel tak činil dle jeho názoru pro jejich vlastní dobro.

1.2.7 Nadpřirozený horor

Patří pravděpodobně mezi nejčastější a nejvyhledávanější horory. Objevují se zde nadpřirozené postavy: duchové, démoni, upíři atd.

Horor s duchy je velmi oblíbeným a nejspíše i nejstarším typem hororu. Dle Johna Anthonyho Bowdena Cuddona a jeho slovníku literárních termínů *The Penguin Dictionary of Literary Terms and Literary Theory* lze dohledat element ducha i v nejstarších příbězích lidstva. Jako příklad uvádí Cuddon samotné učení o Nejsvětější Trojici, ve kterém je osoba Ducha svatého. Dále zmiňuje duchařský příběh vložený do *Satirikonu*, dobrodružného

románu od Petronia, římského patricije a spisovatele žijícího v době vlády císaře Nerona.

Z modernějších děl je duchařským hororem *Žena v černém* (1983) Susan Hillové, který vypráví o mladém londýnském právníkovi Arthuru Kippsovi, jenž musí odjet na anglický venkov, aby vyřídil právní záležitosti jeho nedávno zesnulé klientky. Ocítá se v obrovském sídle a brzy zjišťuje, že tam není něco v pořádku a že se sousedé tomu sídlu vyhýbají. Důvodem je duch – dáma v černém.

Nejvýznamnějším představitelem hororu s démony je bezesporu román *Exorcista* Williama Petera Blattyho z roku 1971, který byl o dva roky později převeden na filmové plátno Williamem Friedkinem. Malé děvče Regan MacNeil onemocní. Ne však fyzicky, nýbrž duševně – posedl ji samotný ďábel. Zpočátku se z jejího pokoje ozývaly zvláštní zvuky, nábytek se sám od sebe pohyboval a děvče se ve spánku procházelo a povídalo si s neviditelnými. Tím to však nekončilo, Regan se stává čím dál tím agresivnější a démoničtější – plive po lidech, velmi sprostě jim nadává, začne mluvit jazyky, které doposud neznala (latinsky, francouzsky či německy), její hlas je temně hluboký, levituje a nejznámější filmovou scénou je, když děvče otočí hlavou o tři sta šedesát stupňů. Je proto přizván kněz Damien Karras a Otec Merrin a boj s ďáblem může začít. Blatty se inspiroval případem posedlosti a následného vymítání ďábla ze studenta Univerzity v Georgetown v roce 1949.

Drákula (1897) Abrahama (/Brama) Stokera je ikonickým dílem literárního vampyrismu – jedná se o první románové zpracování legendy o upírech. Román je napsán formou deníků, dopisů, telegramů a novinových článků. Vypráví o Vladu III. Draculovi, valašském hraběti a údajném upírovi. Dracula měl také přezdívku Napichovač pro svoji krutost a oblibu napichování svých nepřátel na kůl. Upír, čili nemrtvý, je tvor, jenž se živí lidskou krví, kterou svým obětem vysává z krční tepny. Největší sílu má za tmy – dokáže se měnit ve zvíře, levitovat a hypnotizovat své oběti. Neodráží se v zrcadlech, dokáže mu ublížit sluneční světlo, česnek, svěcená voda, krucifix a jiné liturgické předměty. Je sice nemrtvý, ale ne nesmrtelný. Zabije ho buď stříbrná kulka vstřelená do srdce, anebo probodnutí srdce dřevěným kolíkem a useknutí jeho hlavy za bílého dne, kdy spí ve své rakvi.

Mezi českou prózou s upířskou tematikou se řadí například *Modrá krev: o upírech a lidech* od české spisovatelky a překladatelky z angličtiny Daniely Mičanové. Hlavními postavami jsou kamarádky Anna a Viola, které navštíví vampirologický kongres odehrávající se v Lednici na Moravě. Jedná se o zábavu, dokud se neobjeví dva praví upíři.

2. Horor v české literatuře

2.1 Historie

Tato část práce čerpá z Encyklopedie literárních žánrů od Dagmar Mocné, Josefa Peterky a kolektivu – jedná se o informace dohledatelné v této jmenované publikaci pod heslem „Horor“.

V české literatuře je příběhů primárně hororových poměrně málo. Jako alternativa tohoto žánru by se dal označit tzv. příběh s tajemstvím, jehož účelem je spíše navodit tajemnou, záhadnou atmosféru, většinou pomocí právě strašidelnými prvky.

Jako první dílo nesoucí se ve strašidelném duchu se uvádí povídka *Železná košile* (1. pol. 19. st.) od Václava Rodomila Krameria. Povídka je velmi podobná *Jámě a kyvadlu* od Poea. Příběh je zasazen do prostředí Itálie a hlavní postavou je vězeň Vivenčio, který je zajat v kobce, která se zmenšuje a mohla by ho rozmačkat. Příběh končí podobně jako *Jáma a kyvadlo* – Vivenčio je zachráněn.

Dalšími díly s hororovou atmosférou je například fantastický román *Pekla zplozenci* (1853 v časopise *Lumír*) od Josefa Jiřího Kolára, jehož dějištěm je Praha za doby rudolfínské, která byla pověstná působením alchymistů a jejich údajným spolčením s ďáblem. Dále se jedná o romaneto *Sivooký démon* (1873) Jakuba Arbese, jenž se také odehrává v Praze.

A za zmínku stojí také povídka *Vampýr* od Jana Nerudy, která vyšla poprvé roku 1871 v souboru *Různí lidé*.

Větší zájem o tento žánr lze zaznamenat s nástupem dekadence (a její slabostí pro okultismus) v české literatuře, jedná se tedy o počátek dvacátého století. Jiří Karásek ze Lvovic napsal tzv. „román tří mágů“ - *Román Manfreda Macmillena* (1907), *Scarabeus* (1908) a *Ganymedes* (1925) a novelu *Zastřený obraz* (1923). Jeho vrstevník šlechtic Emanuel z Lešehradu vytvořil v letech 1917 až 1926 tři soubory próz: *Schodiště přeludů*, *Souboj s neznámem* a *Srdce ve vyhnanství*, které posléze shromáždil do cyklu *Lidské osudy*. Opět je nutné připomenout, že ani u výše uvedených prací se nejedná o horory v pravém slova smyslu. Díla těchto dekadentních autorů nesou však tajemnou, magickou atmosféru a objevuje se v nich záliba v okultismu. Podobnou atmosféru má také tvorba pražských Němců. Platí to například pro román *Golem* (1915) Gustava Meyrinka, ve kterém je vyličena židovská Praha na konci devatenáctého století a její spojitost s tajemstvím z doby rudolfínské.

Rysy hororu využil Ladislav Klíma v expresionistickém románu *Utrpení knížete*

Sternenhocha (1928), který autor sám označil za groteskní romaneto. V románu využil Klíma motiv smrti, degenerace a duševní poruchy. Podobné motivy se dají najít také v psychologickém románu Jaroslava Havlíčka *Neviditelný* z roku 1937.

Poté, zhruba do šedesátých let se horor v Čechách nevyskytoval – nevyšlo nic z domácí produkce, ani nebyla přeložena díla zahraniční. K uvolnění došlo tedy v šedesátých letech, roku 1967 vyšla *Tichá hrůza*, o dva roky později *Stráž u mrtvého*. Jednaly se o antologie zahraničních hororů.

Za průkopníky se považují spisovatelé, editoři a překladatelé Jan Zábrana a Tomáš Korbař, který mimo jiné přeložil Stokerova *Drákulu* do češtiny. Prvky hororu se objevují ve vybrané tvorbě Ladislava Fukse, konkrétněji v novele *Spalovač mrtvol* (1967) a románu *Myši Natálie Mooshabrové* (1970).

Od devadesátých let je zde výběr hororu širší. Vydává se však především zahraniční produkce. Z domácí produkce stojí za zmínku například povídkový soubor Vladimíra Medka *Krev na Maltézském náměstí* (1992), *Strašidla* (1992) Jana Koenigsmarka, *Upíří tanec* (1993) Lubomíra Macháčka a dále román *Dřevěná panenka* (1990) Martina Komárka či *Vládci strachu* (1995) Jiřího Kulhánka. Oblibě se těší klasické upíří, drákulovské téma. Důkazem toho je například cyklus o Drákulovi od Jenny Nowak: *Nemrtvý* (1994), *Dračí krev* (1995), *Trůn pro mrtvého* (2000), *Rozesmátá smrt* (2002), dále román *Modrá krev: O upírech a lidech* (1999) Daniely Mičanové a drákulovské téma bylo zaktualizováno také ve velmi úspěšném muzikálu *Dracula* (1995), jehož tvůrci jsou Zdeněk Borovec, Richard Hes a Karel Svoboda.

Současná hororová povídková tvorba je vydávána hlavně ve sci-fi a fantasy časopisech, například *XB-1* (do roku 2010 pod názvem *Ikárie*), dále v různých fanzinech (tj. fan magazinech) či na internetu. Jsou zde také pokusy o existenci vlastních hororových časopisů, ale nedaří se jim – namátkou jsou to časopisy *Ducháček*, *Horror* či *Král Horror*. Objevují se také antologie, například z roku 2000 *Je dobré být mrtvý*, série antologie (1998 – 2001) *Ježišku, já chci plamenomet* či *2004: Český horor* (2003).

2.1.1 Antologie 2004: Český horor

Novely a povídky do této antologie vybral a sestavil Antonín Kudláč, současný literát, nakladatelský redaktor, lektor tvůrčího psaní a odborný asistent Katedry literární kultury a slavistiky na Filozofické fakultě Univerzity Pardubice.

V souboru je jedenáct próz: *Snídaně* Ondřeje Neffa, *Říkaly mi dědečku* Filipa Gotfrida,

Hádes 2020 Jaroslava A. Poláka, *Bezejmený rukopis* Jaroslava Jirana, *Křivoklátská bestie* Otomara Dvořáka, *Karneval* Miroslava W. Štěpánka, *Sagor* Jaroslava Velinského, *Nezavěšuj! Volá ti tvůj kat* Jany Moravcové, *Na jejich straně je čas...* Svatopluka Doseděla, *Starý hřbitov* Anny Šochové a *Přijdu k vám dnes v noci* Tomáše Němce.

„*Tato antologie se pokouší (...) ukázat současnou tvář českého hororu. Objevují se zde vedle sebe mladí začínající autoři (např. F. Gotfrid nebo T. Němec) i ostřílení veteráni (J. Velinský, J. Moravcová, O. Neff) a střídají se tu různé polohy...*“ (Kudláč, 2003, s. 7). Polohy se zde sice střídají, ale vše v rámci hororového klišé – nikdo nepřišel s něčím novým, co by v tomto žánru již nebylo. To však není výtko, jelikož horor opravdu nenabízí široký výběr, co se týče námětů, témat či motiv, proto je v tomto případě kladen zejména důraz na spisovatelův vypravěčský um. A velmi vydařené jsou prózy *Říkaly mi dědečku* Filipa Gotfrida a *Na jejich straně je čas...* Svatopluka Doseděla.

První jmenovaná je typická duchařina o domech, ve kterých straší. Straší v nich jakési stíny, domy jsou v novele označeny jako „vystínované“. Podle profesora Josefa Hrabáka je nejlepším elementem k vyvolání děsu zasadit děj do okolí, které je pro čtenáře známé, a přesně toto Filip Gotfrid provedl. Vše se totiž odehrává v nynější Praze a místa jsou popsána velice konkrétně, například: „*Na Smíchově, směrem na Plzeňskou výpadovku, hned za Carrefourem končí klasická zástavba a křižuje se tam řada ulic, nájezdů a nadjezdů. Uprostřed toho všeho se ovšem tyčí typický vystínovaný barák*“ (Gotfried, *Říkaly mi dědečku* in Kudláč, 2003, s. 35). A takto podobně faktograficky jsou popsány další pražské lokality. Na konci novely je dodána autorova poznámka: „*Postavy tohoto příběhu jsou zcela smyšlené, ale případná podobnost některých míst se skutečnými nemusí být úplně náhodná – a kdo ví, co se uvnitř těch domů doopravdy děje?*“ (Gotfrid, *Říkaly mi dědečku* in Kudláč, 2003, s. 41).

Dosedělova próza se naopak odehrává na venkově, na samotě v šumavských lesích. Je zde zkombinován motiv reinkarnace a msty ze záhrobí. Mladý pražský manželský pár, Alan a Sára, si z rekreačních důvodů pronajmou na Šumavě stavení Jeremiášův mlýn. Jenže Sára zjistí, že na tomto místě již zhruba před sty lety jeden život prožila, a to jako mladička Magdaléna. Žila v tomto stavení jako jediná dívka se třemi dalšími muži, kteří ji zneužívali, a než ji stihl zachránit její ctitel – básník Samuel, tak muži dívku zabili. Samuel pro změnu posléze zavraždil Magdaleniny vrahy a jejich těla nepohřbil. Muži – nyní přízraky, se vrátí do mlýna, jelikož poznaly v Sáře Magdalénu a použijí ji jako návnadu, aby nalákaly duši Samuela, kterému se chtějí pomstít za to, že je kdysi zavraždil.

Antonín Kudláč v úvodu uvádí: „*Traduje se, že český horor vlastně neexistuje, že to, co bývá u českých autorů někdy označováno za horor, jsou ve skutečnosti příběhy s tajemstvím...*“ (Kudláč, 2003, s. 7). Většina próz z této antologie jeho slova potvrzuje, přesto se jedná o raritní a ojedinělý projekt v české literatuře, a proto hororové čtenáře určitě potěší.

2.1.2 České hororové časopisy

Je celkem obvyklé, že se spisovatelé zabírající o stejný literární žánr sdružují kolem tematických almanachů či časopisů. Nejinak je tomu i v tomto případě. Nutno však podotknout, že zde není utvářena příliš příznivá půda pro tyto časopisy a důsledek je takový, že jejich životnost je velmi krátká.

2.1.2.1 *Ducháček*

Jeden z nejstarších se nazýval *Ducháček*, jenž zprvu vycházel v osmdesátých letech dvacátého století jako nízkonákladový fanzin a jako občasníkový časopis začal vycházet až od června roku 1997. Zabýval se literárním i filmovým hororem, obsahoval povídky jak od zahraničních autorů, tak i od českých, dále různé recenze, tematické články a rozhovory. Časopis byl „*zaměřený na to nejdrsnější a nejtemnější v žánrech horor, sci-fi a fantasy*“ (<http://www.duchacek.com/duch/INFO/info.html> [cit. 2014-06-05]). *Ducháček* je již dávno zaniklý, přesto se jeho čísla dají poměrně snadno opatřit na internetu či v antikvariátech.

2.1.2.2 *Král Horror*

Druhým časopisem s ještě kratší životností byl *Král horror*, o němž se poměrně kriticky vyjádřil Ondřej Jireš, literát zaměřující se na moderní fantastiku. Časopis se soustředil primárně na povídky – v prvním čísle naplnily třináct stran z šestnácti, zbytek se skládal z úvodníku, tiráže, obsahu čísla a dále obsahoval „*kratičké články s minimální informativní hodnotou. Profil Stephena Kinga je poměrně stručný, článek o hororu obecně a jeho definici se (Pavel Ladko, autor článku – pozn. autorky bakalářské práce) omezil pouze na citát z Lovecrafta a z blíže nespecifikované encyklopedie. (...) A posledním teoretickým textem jsou dva odstavce o tom, proč čarodějnice létají na košťatech, což je zase suchopárný výčet informací*“

(Jireš, 2003, dostupné z <<http://www.fantasyplanet.cz/clanek/casopis-kral-horror>> [cit. 2014-06-05]) Král horror vznikl roku 2003 a téhož roku zanikl.

2.1.2.3 Howard

Zatím stále vydávaným časopisem je od roku 2012 *Howard*, který je bezplatný a v elektronické podobě – lze ho najít na <http://www.howardhorror.cz/>. Jedná se o čtvrtletník a zaměřením je podobný právě prvnímu zmiňovanému *Ducháčkovi*. Obsah je značně rozmanitý, poměrně kvalitně zpracovaný a určitě vyhovující hororovým fanouškům. V době psaní této bakalářské práce vyšlo zatím jedenáct čísel a jeho rozsah je obdivuhodný – pouze první vydání má padesát sedm stran, u dalších je to průměrem přes sto stran A4. Autory jsou Honza (Jan) Vojtíšek a Roman Kroufek, kteří jsou známými osobnostmi na českých internetových stránkách a fórech týkajících se hororu.

2.2 Čeští teoretici hororu

V této bakalářské práci byla zmíněna jména profesora Josefa Hrabáka a Jana Zábrany, proto se tato kapitola bude zabývat právě těmito osobnostmi. Ve stručnosti zde bude načrtnut jejich život, působení, nejdůležitější díla a hlavně jejich pohled na horor jako literární žánr.

2.2.1 Josef Hrabák

Narodil se 3. prosince 1912 v Brně a zemřel 6. srpna 1987 tamtéž. Byl to český „zprvu strukturalistický, od 50. let marxistický literární vědec, vykladač a editor starší české literatury, teoretik literatury, versolog“ (Menclová, 2000, s. 262). Vystudoval reálné gymnázium v Brně, poté češtinu a francouzštinu na brněnské Filozofické fakultě.

Věnoval se mnoha činnostem, zabýval se „nejen práci vědecké, ale i pedagogické, organizátorské, vydavatelské, kritické a popularizátorské“ (Menclová, 2000, s. 262). Učil nejdříve na středních školách, poté i na školách vysokých. Byl členem Pražského lingvistického kroužku a významným vědeckým pracovníkem ÚČSL ČSAV.

Redigoval první svazek *Dějin české literatury* (1959), vydal *Studie ze starší české literatury* (1956), *K morfologii současné prózy* aj. Jako literární teoretik se zabýval problémy versologickými a žánrovými – z této oblasti napsal *Úvod do teorie verše* (1958),

Čtení o románu (1981) či *Od laciného optimismu k hororu* (1989) aj.

2.2.1.1 Hrabákova poetika klasického hororu

Tato pasáž bude založena na studiích a názorech profesora Josefa Hrabáka, který se hororu jako (brakovému) literárnímu žánru věnoval právě ve své práci *Od laciného optimismu k hororu*.

Dle něho je forma krátké prózy pro horor nejvhodnější, jelikož „*dlouhá próza musí vršit na sebe nové a nové otřesné situace a to nakonec nudí, a stejně nudí, když se jediná situace nebo jediný problém rozcupuje na stovky stránek*“ (Hrabák, 1989, s. 207).

Ohledně námětů poukázal na Jana Zábranu a jeho rozdělení na tři základní typy, které budou podrobněji vyloženy níže, v části věnované Janu Zábranovi.

Dále považoval za velmi podstatný prvek – pojem „loophole“, který zavedl Montague Rhodes James – anglický spisovatel hororových příběhů, žijící v letech 1862 až 1936. Loophole je vysvětlena profesorem Hrabákem jako „*uzoučká štěrbina pro přirozené (nebo nadpřirozené) vysvětlení*“ (Hrabák, 1989, s. 208). Zdůraznil, že se však musí jednat o opravdu úzkou štěrbinu, jelikož kdyby v hororu byl příliš velký prostor pro vysvětlení, hrůza by se ztratila a původně zamýšlený horor by se transformoval například do (černo-)humorné prózy či grotesky. Štěrbina se vytváří pomocí proplétání vyprávění s různými náznaky a nápověďmi, hlavně však neříct vše naplno.

Také tvrdil, že nejlepším elementem pro vyvolání děsu v konzumentovi díla je navodit takovou situaci a takové prostředí, aby se do jisté míry konzument dokázal s postavami příběhu ztotožnit. Pokud se dějiště přesunulo do dávné minulosti, bude čtenář vzdáleným svědkem něčeho dávno minulého a tedy pro něj již neskutečného. A pokud bude děj přesycen všelijakými monstry, ocitne se naopak „*v panoptiku voskových figur, které mu jsou (také) dokonale vzdáleny*“ (Hrabák, 1989, s. 208).

2.2.2 Jan Zábrana

Narozen 4. června 1939 v Herálci (obec dvanáct kilometrů od Havlíčkova Brodu) do rodiny učitelů, kteří byli politicky činní v národněsocialistické straně a posléze roku 1948 odsouzení k vězení. Byl to český „*básník, prozaik, autor deníkových záznamů, překladatel a editor*“ (Menclová, 2000, s. 727). Zemřel 3. září 1984 v Praze.

Po střední škole nebyl z politických důvodů přijat na Filozofickou fakultu Univerzity Karlovy, od roku 1950 studoval na Římskokatolické bohoslovecké fakultě, kterou však po dvou letech musel opustit. Byl natrvalo vystěhován ze svého domova v Humpolci, proto se pak natrvalo usadil v Praze. Zde pracoval jako zámečnický a brusič a seznámil se s jinými umělci: výtvarníky Jiřím Kolářem a Mikulášem Medkem či literáty Vladimírem Holanem, Bohuslavem Hrabalem, Jiřím Weilem, Josefem Jedličkou a Josefem Škvoreckým.

Věnoval se překladům prózy a poezie z ruštiny a angličtiny do češtiny. Z ruského jazyka přeložil například Ruskou *Tristiu* od Osipa Emiljeviče Mandelštama, z jazyka anglického přeložil *Kvílení* Allena Ginsberga. Zábranova vlastní tvorba je, co se týče šíře působnosti, bohatá, proto zde bude uvedeno z každého oddílu jen několik děl. Roku 1965 vydal básnickou sbírku *Utkvělé černé ikony*, s Josefem Škvoreckým spolupracoval na detektivkách *Vražda pro štěstí* (1962), *Vražda se zárukou* (1964) a *Vražda v zastoupení* (1967) a na knize pro děti *Táňa a dva pistolníci* (1965). Uspořádal také spoustu zahraničních literárních děl do antologií, například se Stanislavem Marešem sestavil roku 1967 sbírku *Obeznámeni s nocí (Noví američtí básníci)* a roku 1970 sestavil antologii hororů *Lupiči mrtvol*, ke které napsal úvod pod názvem *Rozkoš z hrůzy*, z něhož bude čerpána následující část této práce.

2.2.2.1 Zábranův pohled na horor

Hororu dle něho chybí direktivní výměr, nelze s přesností určit, „*odkud až kam sahají meze žánru, co ještě za horror pokládat a co už ne. Hranice jsou označeny jenom rozplizle...*“ (Zábrana, 1970. s. 4), jelikož každý člověk má práh strachu jinak nastavený a něco, co přijde jednomu strašidelné, druhého nechává naprosto chladným.

Touhu bát se anebo strašit ostatní je dle Zábrany odedávna a prazákladní. Stejně tak je tomu občasná potřeba nečekaných zvratů a rozumem nevysvětlitelných jevů v příbězích. Jako příklady uvádí některé momenty v pohádkách: Karkulku vlk pozřel, aniž by ji předem rozkousal aj., dále odkazuje i na bibli – příběh o Ježíšovi a jeho zmrtvýchvstání.

Zábrana rozdělil horor dle námětů na tři typy. V prvním případě spisovatelé pracují s neobvyklými situacemi, ale nepřesahují hranice reálna, příběhy jsou stále celkem logické. Do této kategorie by se daly zařadit horory, jejichž původcem děsu je „uvnitř“ - čili nějaká psychická vyšinutí jedince atp.

Na druhé straně máme autory, jejichž zdroj hrůzy má nejasné příčiny a většinou

zůstává nepoznán či není explicitně vysvětlen. Příkladem uvádí horor *Ptáci* (1952) Daphne du Maurierové, ve kterém spisovatelka líčí agresivní vzpouru opeřenců proti lidem – jenže odkud se ptáci objevili a proč jich bylo tolik však již nevysvětlila.

A nakonec existují autoři, kteří svými vyprávěními utíkají do světa upírů, duchů, zombies atd., tedy původce strachu je nadpřirozený a „vně“.

Dále tvrdil, že jsou čím dál tím častější horory, které se zabývají zničenými lidskými vztahy, ať už se jedná o abnormální milostné vztahy, nebo nezdravé rodinné vztahy. „*Zdroje tiché hrůzy jsou dnes u rodinných krbů, zde se plíží neslyšný děs na kočičích tlapkách, zde tryskají gejzíry potlačených vášní, zde se živoří v neviditelných mučírňách lidských niter*“ (Zábrana 1970, s. 9). Tento typ hororu představuje například povídka *Růže pro Emilii* od amerického literáta Williama Faulknera, která byla vydána v souboru povídek *These 13 (Těchto 13)* roku 1932. Příběh, zasazený do konce devatenáctého století v Americe, vypráví o městské slečně Emilii, jež nedokázala přijmout fakt, že jí zemřela blízká osoba. Když zesnul její otec, odmítala tuto skutečnost a teprve až skoro násilím vydala jeho tělo k pohřbení. Po jeho smrti se zamilovala do černošského nádeníka Homera Barrona, který se přestěhoval do jejího domu. Nikdo ho poté již neviděl a slečnu Emilii viděli lidé jen zřídka. Léta plynula, slečna zestárla, měla již ocelově šedivé vlasy a byla ještě uzavřenější než kdy dříve. Až po její smrti se obyvatelům města podařilo vniknout do jejího domu, kde našli zamčený pokoj. Pokoj byl krásně vyzdoben a na posteli ležela již dávno shnilá mrtvola muže. „*Pak jsme si povšimli, že na druhé podušce je vytlačena hlava. Jeden z nás z podušky něco zvedl, a když jsme se naklonili vpřed, zatímco nás jemný a suchý neviditelný prach dráždil v chřípí, spatřili jsme pramen ocelově šedých vlasů*“ (Zábrana, 1970, s. 104).

Dobrý horor má podle Jana Zábrany vyvolávat hrůzu, nikoliv žaludeční nevolnost. Znamená to tedy, že navozená tajemná atmosféra, správně uchopené tajemství a nečekaná pointa je daleko působivější než přemíra nadpřirozených postav, kumulace obživlých hnijících mrtvol či tratoliště krve. Pokud dochází v díle k přehnanému hromadění druhých jmenovaných prvků, snadno se poté změní v parodii žánru či literární brak.

3. Svatopluk Doseděl a jeho Krvavá hostina

Po hlubším prostudování hororového žánru v české literatuře byl vybrán představitel Svatopluk Doseděl a jeho osmi – povídkový soubor *Krvavá hostina* pro podrobnější představení a analýzu.

3.1 Život

Narodil se 12. července 1968 ve Vejprtech, obci náležící do Ústeckého kraje. Celý život však prožil na jihu Čech, konkrétněji v Jindřichově Hradci a nyní žije se svou manželkou a dvěma dcerami v Jarošově nad Nežárkou.

Po vystudování střední ekonomické školy s maturitní nástavbou vystřídal mnoho zaměstnání byl například úředníkem, pojišťovákem či obchodním zástupcem. V současné době pracuje jako redaktor jindřichohradeckého měsíčníku *Žurnál – krásné články*.

3.2 Tvorba

Literárně činným začal být od roku 1995, kdy napsal svou první povídku do dnes již zaniklého sci-fi, fantasy a hororového měsíčníku *Nemesis*. Celkově v *Nemesis* publikoval po dobu dvou let šest povídek, a to *Mayflower*, *Bumerang*, *Srdcový spodek*, *Countdown*, *Světlo zasvěcených* a *Hazard*. Povídky zasazené do prostředí Spojených států amerických byly přijaty velmi kladně, dopsal tedy Doseděl další dvě: *Woodcutters* a *Ochutnávači medu* a všechny posléze roku 1998 vydal právě v souboru *Krvavá hostina*.

Roku 2000 napsal novelu *Kalvárie – Zlo přichází dvakrát*, jejíž děj je následující: „*Na poklidný jihočeský venkov, do vesnice u lesnatých hranic České Kanady, přijíždí se svou ženou Benedikt Langer, spisovatel, který doufá, že se mu v pověstí opředeném domě podaří napsat vytoužený filosofický bestseller. Nekonvenčním pátráním v čase však namísto toho probudí nemilosrdné síly, jež strhnou obyvatele Kalvárie do smrtícího víru. Ingrediencemi tohoto komorního, téměř gotického příběhu jsou tajná chodba, dům pod hřbitovem, zlá čarodějnice a jedno hrozné tajemství...*“ (<http://www.dosedel.net/knihy.html>, [cit. 2014-05-21])

O tři roky později byla do antologie *2004: Český horor* zařazena jeho povídka *Na jejich straně je čas...*, o které bylo pojednáno výše.

Poté, roku 2005, vydal v časopise *Pevnost*, jenž má stejné zaměření jako *Nemesis* povídku *Batalión*, jejíž děj se odehrává v Jarošově nad Nežárkou.

Na podzim téhož roku se čtenáři dočkali Dosedělova prvního románu: *Bestseller*, jehož oficiální anotace zní: „*Ve Skalistých horách v centrální části amerického Colorada umírají za záhadných okolností lidé. Nezřídka dost krvavým způsobem. První oběti šestiprstého zabijáka se stává Malcolm Ferry, úspěšný autor strašidelných románů, který bohužel příliš pozdě pochopil, že ve svém rozepsaném trháku vytahuje na světlo fikci, jež fikcí tak docela není a světlo jí navíc zatraceně vadí. A právě kvůli tomuto Ferryho přehmatu se nad zasněženým krajem kolem hornického městečka Carbon Mills začínají kvapem stahovat zlověstná mračna. Místním lidem se po setmění houfně zakalují mozky a neovladatelný vír dění uchvacuje další a další aktéry dramatického duelu dvou odvěkých rivalů, pro něž byl svět vždycky příliš malý. Blíží se Vánoce roku 1994, ale do Rocky Mountains tentokrát nepřichází jenom Santa Claus...*“ (<http://www.dosedel.net/knihy.html>, [cit. 2014-05-23]).

Dalším Dosedělovým počinem je trilogie novel *Zlo* přichází třikrát z roku 2007. Děj všech tří novel se odehrává v Jarošově nad Nežárkou a jsou inspirovány zdejšími pověstmi a legendami. První novela *Kalvárie* vypráví příběh o spisovateli Benediktovi, který se se svou manželkou Karmen nastěhuje do domu s temnou minulostí. Kdysi zde žila žena, která zabila sedm svých manželů, a povídalo se, že byla čarodějnici. Benedikt by rád napsal knihu o tomto domě a za účelem dozvědět se víc, se jednoho večera rozhodne vyvolat ducha jednoho ze zavražděného manžela. Médium mu má činit manželka, jenže Benedikt omylem vyvolá jiného, zlého ducha a kvůli tomu začne být spisovatelův život v nebezpečí. Druhá próza s názvem *Batalión* je o setkání mladíka Dennyho s dívkou Sabrinou, která je velmi krásná, přesto je všem obyvatelům Jarošova pro smích, jelikož se každý večer opijí. Mezi nimi vzniká přátelství a dívka se mu svěřila se svým osudem – zamiloval se do ní duch mrtvého francouzského vojáka Gastona le Blanca, jenž padl před třemi sty lety se svým bataliónem nedaleko Jarošova. Každý večer k Sabrině chodí a sexuálně ji obtěžuje. Dívka však zjistila, že tak nečiní, pokud je opilá. Sabrina se dokonce vyspí s Dennym s nadějí, že by ji Gaston mohl nechat nadobro být, jenže tímto aktem však ducha jen ještě více naštvete a ten začne zabíjet. Poslední novelou je *Lykantropie*. Hlavní postava Viktor je nemocný leukémií a pomalu umírá. Ve stejné době v okolí Jarošova dochází k drastickým úmrtím lidí a hlavně dětí. Oběti zemřou

stejným způsobem – jako kdyby na ně zaútočilo nějaké obrovské zvíře.

Viktora začíná napadat myšlenka, že on je určitě vlkodlakem a on zabíjí obyvatele Jarošova. Nakonec se však ukáže, že on není vlkodlakem. Je jím jeho nejlepší kamarádka Alice.

Nejnovějším dílem je opět povídka publikovaná v *Pevnosti* roku 2009 s názvem *Den, kdy utichly zvony*, na kterou byly opět psány pochvalné recenze. Například Jan Pechanec, jeden z redaktorů prvního českého internetového deníku *Neviditelný pes*, napsal: „*Svatopluka Doseděla jsme si mohli zapsat jako českého autora hororu a svojí dlouhou povídkou Den, kdy umlkly zvony to pouze potvrdil. Napínavý příběh z amerického městečka Harmony, které bylo postaveno na tabuizovaném území původních obyvatel Ameriky, nám představí příběh Matta, který se po letech vrátil domů, aby zde čelil nejen svým nočním můrám, ale i krvavé realitě indiánských mýtů. Pozvolně budovaná atmosféra strachu a napětí se určitě dostane pod kůži i vám*“ (Pechanec, [cit. 2014-05-23], dostupné z <<http://www.dosedel.net/recenze.html>>).

3.3 Krvavá hostina

Jedná se o sbírku osmi hororových povídek: *Mayflower*, *Světlo zasvěcených*, *Srdcový spodek*, *Countdown*, *Hazard*, *Ochutnávači medu*, *Woodcutters* a *Bumerang*. Jak již bylo uvedeno výše, povídky vycházely postupně v časopise *Nemesis* v letech 1995 až 1997, výjimkou byly povídky *Woodcutters* a *Bumerang*, které napsal dodatečně a v *Nemesis* publikovány nebyly. *Krvavá hostina* vyšla v prosinci roku 1998 v pražském nakladatelství *Luděk Kovář – Gumruch DTP* s nákladem jedenáct set výtisků. Doslov napsala česká právnička, spisovatelka a feministka Carola Biedermannová, která v něm komentuje každou z prvních šesti povídek.

V této práci bude sbírka analyzována následujícím způsobem: každé povídce bude věnována vlastní část se stručným obsahem, vnitřní výstavbou a s charakteristikou hlavních postav. Následovat bude kapitola pojmenována *Znakový systém Krvavé hostiny*, ve které bude rozebrán užitý jazyk, typografie a celková grafická úprava povídkového souboru. Poslední částí bude shrnutí, které bude obsahovat srovnání povídek, tj. co mají společné, co naopak rozdílné.

3.3.1 Mayflower

3.3.1.1 Obsah

Hlavní postava Dick Harwest, řidič kamionu, jede jedné podzimní noci domů, jenže zabloudí kvůli objízďce. Nechtěně se dostane na cestu, která vede k jakémusi Mayfloweru. Cestou potkává na silnici dívku, která ho prosí o pomoc, prý zabloudila a celý den se toulala po místním lese a potřebuje svézt domů – do Mayfloweru. Dick má neblahé tušení, instinkt mu říká, aby jí nepomáhal, ale vysvětluje si to faktem, že je unavený po celým dni řízení, a proto je jen paranoidní. Dovoluje tedy dívce, aby si nastoupila do vozu. Dovídá se její jméno – Jenny.

Když spolu přijíždí k Mayfloweru – k vysoké, staré a neudržované vile, tak se Jenny zhrozí, že se ve vile nesvítí, a že se bojí jít domů sama. Požádá Dicka, zda by nešel s ní. Dicka opět přepadne nepříjemný pocit strachu, ale obavy jsou opět, jako několikrát předtím, zahnány.

Jakmile vystoupí z vozu, zakopne a poraní si koleno. Jenny ihned na to mizí ve tmavé vile. Dick dívku následuje a ve dveřích se poraní podruhé – na prahu dveří mu vjede noha do otvoru do podlahy, z níž vystupuje hřebík a ten mu zajede do kotníku.

Od tohoto okamžiku se řidič kamionu stává obětí a z dívky, zpočátku nemohoucí, se stává lovec, který z neznámých důvodů prahne po Dickově smrti. Postupně je Dick více a více zraňován v boji proti Jenny, až se nakonec dostává do stavu, kdy má přeraženou páteř a v agonii se Jenny nechává zabít.

Pár dní na to, opět v nočních hodinách, se vydávají k Mayfloweru strážníci Mac McCarthy a Ron Davis na rutinní prohlídku. Mac je nováček, a proto mu znalejší Ron vypráví historii staré vily – kdysi dávno, koncem devatenáctého století, zde byla zavražděna komplet celá rodina. A dále, zhruba třicet let zpět, byla na zdejší silnici znásilněna a zabita pěti chlapci mladá dívka jménem Jennifer Owensová. Kruté znásilňování nepřežila, proto chtěli její tělo schovat do sklepa Mayfloweru. Pachatelé byli chyceni ihned, ale tělo zavražděné se nikdy nenašlo. Dále podotýká, že na zahradě Mayfloweru je šest křížů – šest neznámých hrobů a také, že zde přebývají duše těch, kteří zde zemřeli a že prý občas chodí na lov živých lidí, které zabíjí, aby měly novou společnost.

Po rozpravě se oba strážníci v pořádku vracejí ke svému služebnímu autu, aby jeli domů. Po cestě si však Mac McCarthy všimne, že křížů na zahradě není šest. Je jich sedm.

3.3.1.2 Vnitřní výstavba

Vypravěč je epický – autorský (vševědoucí). Osciluje mezi objektivním typem, kdy pouze neutrálně popisuje nějakou událost a subjektivním typem, jenž se projevuje smíšenou řečí – není jasné, zdali danou událost popisuje autor povídky, či jedna z ostatních postav.

Vypravěčským postupem je proto místy objektivní a místy subjektivní er- forma.

Děj je vyprávěn chronologicky. Co se týče sloves, užívá Doseděl minulý čas, z čehož lze usuzovat, že se vše událo v minulosti.

Typově zapadá Mayflower do duchařských hororů. Objevuje se zde téma lovce a oběti, kdy lovcem je duch Jenny a její obětí je řidič Dick Harwest.

3.3.1.3 Charakteristika hlavních postav

Hlavní postavou je Dick Harwest, řidič kamionu, který se jeví jako typický průměrný „chlapík“. Je nerudný, a přestože má strach, tak se snaží ho zapudit a být statečný.

Jenny/Jennifer Owensová je mladá dívka, která zemřela surovým způsobem a v této povídce se objevuje jako duch, který prahne po smrti Dicka. Zpočátku jedná velmi jemně, nemohoucně a vystrašeně, jakmile se však ocitá na půdě Mayfloweru, mění se v krvelačnou a neúprosnou bestii.

Ron Davis je starší strážník, který zná historii této staré vily.

Mac McCarthy je mladší policista, který v této oblasti slouží přes rok a doposud nezná příběh staré vily Mayflower.

3.3.2 Světlo zasvěcených

3.3.2.1 Obsah

Snoubenci Ken Wright a Joan Sulivanová míří za účelem dlouhodobé rekreace

do osady – údolí Swamp Creek v montanských lesích. V den příjezdu potkávají sedmdesátiletého Lenarda Morgana, alias Lennyho, dávného přítele Kenova otce – Bobra Wrighta. Lenardovo vystupování je svérázné, hrubé, avšak na druhou stranu je velice dobrotivý. Snoubenci do areálu přijíždí totiž na podzim, po sezóně a budou v údolí úplně sami. Lenard jim proto dovolí vstup do jeho srubu, ve kterém má zásoby trvanlivých potravin. Klíč jim nechává ve okapovém žlabu nad severním oknem svého obydlí.

Snoubenci se přesouvají k jejich srubu, respektive srubu, jenž patří rodině Wrightovým. Žil zde Kenův děda Harold a k němu i k obydlí se váže temná historie, o níž Joan nic neví.

První tři dny se odehrávají idylicky. Až třetí den pobytu se přižene bouřka, která zničí přívod elektřiny. Ken však najde lampu, která má na sobě latinský nápis *Lumen Sacerdotum*, v překladu *Světlo zasvěcených*. Po zapálení lampy se mladý muž mění. Začne být zmatený a na naléhání Joan vůbec nereaguje. Ta jde raději spát s domněním, že druhý den bude vše v pořádku. Zdá se jí sen: před jejich srubem se zjevuje vysoká postava v černé kápi, po které stéká dešťová voda. Postava nemá obličej a ruce má sepnuté do tvaru misky a v nich má hrst plný lidských zubů. K postavě přichází Ken, naprosto beze strachu a vysmátý. Joan spatří v Kenově úsměvu chybějící zub.

Další den je Kenův stav ještě horší – Joan ho najde pozvraceného, sedíce v křesle vedle plápolající lampy. Joan je v šoku a natahuje se pro lampu, aby ji mohla sfouknout, a v tu chvíli jí Ken začne velmi sprostě nadávat.

S plynoucím časem roste v přímé úměře Kenova zuřivost a psychopatické chování. Joan nejen vulgárně nadává, ale dokonce dívku i uhodí pěstí a jinak psychicky i fyzicky týrá. Navíc zničehonic dokáže Ken číst Joaniny myšlenky. Joan svého snoubence nepoznává.

Naštěstí dochází ve srubu dřevo, a proto Joan pro něj musí dojít ven. Ihned využívá příležitosti a prchá do Lenardova srubu. Kena to však netrápí, ví, že ji může lapit, kdykoliv bude chtít.

K Lenardova srubu – k Joan přijíždí auto. Je to Lenard, jelikož si zde potřebuje něco vyzvednout. Joan se mu zhroutlí do náruče a vypráví mu o šíleném Kenovi s pochybami, že jí starý pán neuvěří. Ten dívce věří, jelikož se tato situace již stala a vypráví, že na jaře roku 1936 zde bydlel Kenův děda Harold. Ten zčistajasna zešlel a začal mít silnou averzi vůči své ženě, kterou do té doby upřímně miloval. Averze vystupňovala do té míry, že ji nakonec zabil. Den na to byl Harold naprosto v pořádku, nepamatoval si, co s stalo a nedokázal uvěřit

skutečnosti, že zavraždil svou manželku. Harold, ještě před tím, ve svém běsnícím amoku, zničil ve srubu vše, až na krb a lampu s latinským nápisem, která pochází se Svaté země.

Joan a Lenard chtějí odjet pryč ze Swamp Creek, jenže někdo (Ken) mezitím vyndal z Lenardova auto součástku, bez níž auto nenastartuje. Dvojice se tedy odvážně vydává do srubu Wrightových, přímo do spárů bestie – Kena.

Chvíli po příchodu je starý Lenard okamžitě zabit Kenem. Poté dochází k nerovnému souboji mezi snoubenci. Oba jsou zraněni, ale Joan je přemožena a poté svázána. Jenže ve chvíli, kdy se jí Ken snaží znásilnit, dívka na něho nečekaně zaútočí právě prokletou lampou. Třikrát muže udeří do hlavy a ten padá k zemi. Dívka lampu zničí silným hodem o křbovou římsu. Kenova psychika se vrací do normálu, je zmatený a neuvědomuje se, co se děje. Jenže umírá, nemůže být již zachráněn. Dívka najde potřebnou součástku do auta a odjíždí s pláčem pryč.

3.3.2.2. Vnitřní výstavba

Vypravěč je epický a autorský. I v této povídce kolísá mezi objektivním a subjektivním typem vypravěče. Vypravěčským postupem je er- forma – objektivní i subjektivní.

Příběh je vyprávěn chronologicky. Udál se v minulosti, jelikož autor užívá minulý tvar sloves.

Světlo zasvěcených využívá tématu prokletého objektu, konkrétně v tomto případě se jedná o jakousi lampu, která obsahuje latinský nápis *Lumen Sacerdotum* čili *Světlo zasvěcených*, a která pochází ze Svaté země – z Itálie. Lampa oplývá zvláštní mocí a činí Kena posedlým. Ten neustále musí být v její blízkosti a lampa ovlivňuje jeho psychiku v negativním slova smyslu. Nakonec se mladý muž mění v monstrum, v lovce, který pronásleduje své oběti, a to Joan a Lenarda.

3.3.2.3 Charakteristika hlavních postav

Jednou z ústřední postavou je Ken Wright. Zpočátku se jeví a i chová jako typický veselý mládenec, avšak po posednutí temnotou, se z něho stává zlá bytost toužící po smrti své

milované budoucí manželce Joan.

Joan Sullivanová je snoubenkou Kena. V povídce je popsána jako velmi atraktivní mladá dáma. Již v počátcích má nenápadný nepříjemný pocit ohledně pobytu, ale negativní myšlenky se snaží vypudit. Svého snoubence upřímně miluje, snaží se ho zachránit, i když je posedlý.

Lenard Morgan/Lenny je sedmdesátiletý osadník Swamp Creek, která se zná s rodinou Wrightových. Přes osobité a neurvalé chování a vystupování je velice laskavý. Zemře, když chce pomoci Joan dostat se z moci šíleného Kena.

3.3.3 Srdcový spodek

3.3.3.1 Obsah

Příběh se odehrává na podzim, v první třetině jednaadvacátého století, čili v době vydání povídkového souboru Krvavá hostina roku 1998 se jedná o blízkou budoucnost. Vše je zasazené do antiutopického světa, opět do Spojených států amerických.

Hlavní hrdina Brian Thomas Heston, přezdíváný Krysa, je třicetiletý muž, který spáchal drobný zločin. V USA platí nové zákony a každý zločin se trestá smrtí, avšak díky skutečnosti, že má Brian skvělou fyzickou kondici a sloužil v armádě za Páté světové války, unikl trestu smrti, ale musí pracovat v P.P.S. (Práce pro společnost), konkrétně Brian pracuje v kanálech, které jsou plné krys, jež dosahují bezmála půlmetru. Brian pracuje v týmu s Raulem Carrerou – dozorcím a vedoucím skupiny, Johnny Fosterem – dvacetiletým chlapcem a Redem Quintem, který představuje zápornou postavu.

V kanálech pracují zadarmo, nemají domov – spí přímo v nich a dostávají měsíčně třicet potravinových lístků. Tyto bídné podmínky musí akceptovat, nemůžou utéct, jelikož jsou do nich, jako do ostatních pracovníků P.P.S., vpravována droga jménem Paranol – D. Svou dávku musí dostat každých pět dnů, jinak zemřou agonickou smrtí.

Jednoho dne jsou Brian a mladý Johnny vysláni do nejspodnější stoky, jelikož propust' byla něčím ucpána a voda nestíhala odtékat. Zde dochází k boji s přerostlými krysami. Oba jsou těžce zraněni, ale Brian nakonec dokáže zachránit jak Johnnyho, tak i sebe. Johnny je natolik vystrašený, že se rozhodne odejít pryč, domů. Neuvědomuje si však, že jsou pro něho domovem kanály. Navíc, vedoucí Raul má u sebe přístroj, dle něhož zjišťují,

že Johnny musí dostat svou dávku Paranolu druhý den. Tento fakt však Johnny již nevnímá a odchází.

Druhý den se vrací v zuboženém stavu, jenže je pozdě, droga ho již nezachrání, a tak je Brian svědkem Johnnyho bolestivého umírání. Aby mu ulevil, tak mladíka hlavní hrdina raději zabije sekerou. Před tím je však Johnnym požádán, aby zašel za jakousi Laurou Barrowovou v pizzerii Marco Polo. Později se dovídá, že se jedná o nevlastní sestru mrtvého Johnnyho. Laura a Brian se stanou přáteli, přičemž dívka chce nějakým způsobem pomstít smrt svého bratra.

Uběhnou dva týdny a Brian má sám spravit puklinu v odtokové šachtě. Když je otvor zabetonován, uslyší lidský křik. Neváhá a puklinu opět rozbíjí a vydává se do spleť kanalizační sítě. Po dlouhé chvíli hledání opravdu najde člověka, a to Montgomeryho Fletchera – Montyho. Zjistí, že na Montgomery je také Krysou – pracovníkem v kanálech, a že před pár dní na něho spadl strop a uvěznil ho zde. Podstatnou informací je však skutečnost, že strop se na Montgomeryho zřítíl ve dne, kdy měl dostat svou jedenáctou dávku Paranolu. Od té doby ji ještě nedostal a nezemřel. Montgomeryho proto zde nic nedrží a prchá za svými příbuznými do Virginie.

Brian se chytne naděje, že by také nemusel být závislý na droze a mohl by být volný. Zajde do pizzerie Marco Polo za Laurou a tam jí vše vyradí. Do podniku přichází i Brianův vedoucí Raul Carrera. S pomocí Laury ho opijí a získají od něho přístroj, ve kterém jsou údaje o pracovnících P.P.S. a data, kdy mají jednotliví pracovníci dostat drogu. U Briana T. Hestona se objevují čísla 03, 08, 13, 18, 23, 28, 02, 07, 12, 17, 22, přičemž dvacet dvojka je jako jediná označena červeně. Čísla odpovídají datu, kdy má Brian dostat svou dávku Paranolu – jedenáctou má tedy dostat 22. listopadu.

Hlavní hrdina se rozhodne si ji nevzít. Odchází s Laurou do stok, mají s sebou i pistoli, pro případ, kdyby se rozhodl špatně a začal by umírat, tak aby ho Laura mohla zastřelit a vysvobodit ho z bolestivého umírání. Vše však dopadá dobře – znamená to tedy, že Paranol je potřeba brát desetkrát za sebou – je to jeden cyklus. Poté již na něj člověk není závislý. Pokud si však vezme jedenáctou dávku, otevírá tak další cyklus o deseti dávkách.

Mezitím dochází k apokalypse – kanalizační systém se hroutí a město je zamořeno vodou, blátem a hlavně obřimi agresivními krysami.

Laura a Brian se rozhodnou utéct, avšak ještě předtím dochází k incidentu s Redem Quintem – chce znásilnit pohlednou Lauru. Je však nakonec zabit. Dvojice potkává Švéda

Olafa Svansona, také pracovníka P.P.S. Olaf si s Brianem vždy dobře rozuměli a Brian mu poví skutečný příběh o Paranolu. Nakonec mladý pár odchází do Virginie za Montgomeryem.

3.3.3.2 Vnitřní výstavba

Typ vypravěče je epický a autorský. Opět je tu střídána rovina objektivního a subjektivního vypravěče se smíšenou řečí. Příběh je vyprávěn ve třetí osobě, jedná se tedy o er- formu, která je občas objektivní, občas subjektivní.

Děj je chronologický, vyskytuje se zde však i jedna retrospektivní pasáž – konkrétně se jedná o Brianovu vzpomínku na okamžik, kdy dostal svou první dávku Paranolu – D. Svatopluk Doseděl i v této povídce užívá u verb minulý čas - události se z formálního hlediska staly v minulosti (z pozice roku vydání *Krvavé hostiny*, tj. 1998 se však jedná o budoucnost).

Jedná se o povídku, která by se dala zařadit mezi realistický horor. Neobjevují se zde nadpřirozené bytosti, kouzelné předměty, ani jiné vpády iracionálna.

Objekty, které nahání hrůzu je za prvé představa antiutopického světa, ve kterém by svoboda lidí byla omezována pomocí drogy, ke které nemají běžný přístup, proto nemohou utéct ze svého působiště. Za druhé je zde vyličen temný svět kanalizací plný špíny a pachu, kam se běžný občan jen tak nedostane, kanalizace jsou pro něho proto neznámým, tajemným a hrůzostrašným světem. Posledním původcem strachu je výjev všude přítomných čtyřiceticentimetrových krys, které jsou hladové, agresivní a které napadají lidi a dokážou je pozřít i zaživa.

3.3.3.3 Charakteristika hlavních postav

Hlavní postavou je třicetiletý Brian Thomas Heston, který musí pracovat jako správce kanalizací, jelikož spáchal zločin – opil se v baru, zdemoloval ho a napadl dalšího opilého. Je to člověk neomalený, avšak s dobrým srdcem a logickým myšlením – jedenáctou dávku Paranolu si nevezme, jelikož datum, kdy si ji má vzít je červené: „*Semafor na nedaleké křižovatce vyměnil zelenou za červenou a ospale zablikal. Červená... Červená znamená STOP – NEJEZDIT! Červená... STOP! Jedenácté číslo... červené. Jedenáctku NEBRAT*“ (Doseděl, 1998, s. 77), takto zní Brianova dedukce.

Laura Barrowová je pětadvacetiletá číšnice v pizzerii Marco Polo. Je nevlastní sestrou zemřelého Johnyho. V příběhu je vylíčena jako velmi atraktivní mladá žena a Brianovi se moc líbí. Laura se stává komplicem a přítelem Briana, jelikož chce nějak pomstít smrt svého mladšího bratra, který zemřel kvůli Paranolu.

Johny Foster je dvacetiletý mladík, který se dostal k P.P.S. kvůli přepadení periferního alkoholického obchodu a následného odcizení pěti set dolarů. Při misi na odstranění překážky v kanalizaci s Brianem utrpí četná a vážná zranění od krysy. Umírá den na to, jelikož nedostal svoji dávku drogy včas.

Montgomery Fletcher je také pracovníkem v kanálech. Zřítí se na něho strop a je uvězněn, po pár dnech je nalezen Brianem. Montgomery měl v den zřícení stropu dostat jedenáctou dávku Paranolu – nedostal ho a nic se s ním nestalo. Dochází mu, že závislost má nějaké pravidlo, jen neví které. Po navázání letmého přátelství s hlavním hrdinou prchá do jiné části USA.

Raul Carrera je vůdcem Brianova kanalizačního týmu. Má u sebe přístroj, ve kterém jsou údaje o jeho podřízených a data, kdy mají dostat drogu.

Red Quinto je zlý člověk, „*který musel dostat milost omylem*“ (Doseděl, 1998, s. 64). Ke konci příběhu se snaží znásilnit pohlednou Lauru, je však zabit Brianem.

Olaf Svanson je Švéd, který také pracuje pro P.P.S. Vychází s hlavní postavou dobře, je mu proto vyprávěn příběh o jedenácté dávce Paranolu a jeho úkolem je příběh rozšířit dál.

3.3.4 Countdown

3.3.4.1 Obsah

Z noční zábavy na konci města se ve tři čtvrtě na tři ráno vrací šestičlenná skupina mladých lidí domů. Skupina se skládá ze tří dívek jménem Jessica Fullarová, Louisa Gwanová a Debbie Ryanová, dále sem patří tři chlapci: bratři Andy a Joel Carpenterovi a Barney Halls. Barney a Debbie tvoří pár a Jessica s Joelem mají spolu první rande. Cesta domů je daleká, měli jet Joelovým autem, jenže ten v opilosti ztratil klíče. Proto Barney, jediný střízlivý člen navrhuje řešení, a to jít pěšky zkratkou přes les. Přestože je les nebezpečný, jelikož se v něm občas ztrácí lidé, všichni souhlasí.

Je podzimní noc a silně se rozprší, skupina se rozhodne ukrýt se v lesním posedu na Hudsonově palouku. Jako první do malého stavení po žebříku leze Andy, jenže po mokré dřevě uklouzne, zasekne se v podlaze posedu a je raněn. Pár okamžiků na to je však zraněn znova, tentokrát však smrtelně. Je tma, nikdo neví, co se děje, pomocí krátkodobého světla ze zapálené sirky však zjišťují, že Andymu něco rozervalo hrud'.

Vyděšený zbytek lidí se rozhodne i ve stále intenzivním dešti opustit posed a vydat se rychle lesem dál. Andyho tělo bere jeho bratr Joel s sebou. Debbie připomíná, že se přeci všeobecně ví, že v lese čas od času někdo zmizí a že v něm žije něco zlého. A to něco zlého je právě nyní pronásleduje a chce je všechny zabít.

Druhou obětí se stává Louisa. Ztratila se ostatním, jelikož si potřebovala sundat boty na vysokých podpatcích, které ji tlačily a neumožňovaly rychlý běh. A proto nestvůra dostává i ji. Schytá ránu do břicha.

Zbývající živá čtyřka si uvědomuje, že bestie dostala dalšího z nich. Zbývá jim ještě pět mil cesty lesem, rozhodnou se proto nechat Andyho tělo zde, aby mohli utíkat rychleji.

Barney a Debbie běží vpředu a Jessica s Joelem větší kus za nimi. Barney se rozhodne pro zoufalý čin – strčí svou přítelkyni do křoví a střemhlav skáče za ní. Rozhodl se obětovat své kamarády, doufá, že bestie bude pronásledovat Jessicu a Joela dále a jeho s Debbie nechá být. Barney se však mýlil. Monstrum se rozhodne zabít je dva. Nejdříve je usmrcen on, poté Debbie.

Poslední přeživší pár Jessica a Joel se vrací zpět na posed, jelikož vydedukují, že je bestie bude určitě pronásledovat dál až na konec lesa a že jí nedojde, že by se vrátili na místo, kde vše začalo.

Monstrum je ale inteligentní, uvědomí si jejich lest a vrací se na Hudsonův palouk. Jenže je pozdě, přestává pršet a hlavně se rozednívá. Nestvůra se bojí světla a nemá takovou moc, když je den. Je za pět minut tři čtvrtě na šest a Jessica s Joelem vyvážnou živí.

3.3.4.2 Vnitřní výstavba

Postava vypravěče je epická a vševědoucí. I v tomto případě fluktuuje mezi objektivním a subjektivním typem. Jako vypravěčský postup je zde užita er- forma objektivní i subjektivní.

Příběh je vyprávěn chronologicky a odehrává se v minulosti soudě dle sloves

v minulém čase.

Countdown zapadá do klišovitých typů hororů – skupina mladých lidí se vrací pozdě v noci pěšky domů a jelikož cesta je daleká, rozhodnou se ji zkrátit přes místní les, který má temnou pověst. V lese je začne lovit a zabíjet jakási nestvůra.

3.3.4.3 Charakteristika hlavních postav

Joel Carpenter je starší z bratrů Carpenterových. Má mít první rande s Jessicou Fullerovou. Ale místo toho, aby se věnoval Jessice, sedí celou noc na baru se svým bratrem a opíjí se. Je tak opilý, že ztrácí klíče od svého vozu a v podstatě kvůli němu musí jít celá skupina pěšky přes les. Toto celé si nakonec uvědomuje a viní sám sebe za smrt bratra a svých kamarádů. Jako jediní z Jessicou přežijí.

Jessica Fullerová je dívka, kterou Joel zná dva týdny a pozval ji na tuto zábavu. Jessica přijmula, jelikož se jí Joel líbil. Na zábavě toho lituje a je zhnusena Joelovou opilostí. Nakonec však díky němu vyvázne živá.

Andy Carpenter je mladší bratr Joela. Podobně jako bratr holduje tu noc alkoholu. Je jako první zabit monstrem.

Louisa Gwanová se stává druhou obětí neznámé bestie. Ve chvíli, kdy se zastavuje, aby si mohla zout nepohodlné boty, ztrácí se ostatním lidem a bestie na ni zaútočí.

Barney Halls je drobný štíhlý chlapec, který je jediný naprosto střízlivý, jelikož podstupuje kůru na ztloustnutí, a ta mu zakazuje konzumaci alkoholu. V lese, po ataku nestvůry, chce zachránit jen sebe a svou dívku Debbie, jenže účinek je opačný a dostává se přímo do spárů nestvůry.

Debbie Ryanová je dívkou Barneyho. Stává se čtvrtou a tu noc poslední obětí řádícího lesního monstra.

Další postava je blíže nejmenovaná. Pro účely charakteristiky její postavy bude užit název monstrum. Z povídky nelze s jistotou určit o koho či o co se jedná. Ví se jen, že monstrum vrčí, loví lidi, zabíjí je, snad se živí i jejich krví a je velmi inteligentní. Další informací je, že v těchto lesích již kdysi dávno žil: *„Nesměji se dostat do Města! Budou-li o něm vyprávět, lidé ho zase vyštvou. A tentokrát jim to půjde lépe. Nemají již jen klacky, nože*

a šípy. Navíc jsou chytřejší než před staletími, mnohem chytřejší. Nechce už ledovcové hory, poušť ani vlhký prales! Ne!“ (Doseděl, 1998, s. 104).

3.3.5 Hazard

3.3.5.1 Obsah

Děj se odehrává v budoucnosti, v roce 2101. Hlavní postava se jmenuje Jeff Hazard, je to kosmonaut, který se vrací po půl století ze své mise ve vesmíru zpět na planetu Země. Jako jediný přežil havárii vesmírné lodi Conqueror, jež byl kapitánem.

První člověk, se kterým se dostává do kontaktu je pracovník NASA James Krugen, jehož Jeff žádá, aby mu byl umožněn návrat domů, do Brooklynu v New Yorku. James ho však varuje, že New York už není, co býval. Město je zbarikádované, odříznuté od světa, jelikož se uvnitř něho odehrává naprosto jiný svět. New York je vyličen jako postapokalyptické město plné nebezpečí a není radno do něho jezdit. Jeff však naléhá, jelikož tam měl kdysi bratra Franka, v době před odletem mladšího, nyní již fyzicky staršího.

Nakonec je Jeffovi umožněn odlet do svého rodného města a James ho na místo dopravuje vznášedlem. Slibuje mu, že mu pomůže i s cestou pryč, až najde svého bratra a ozve se mu vysílačkou.

New York je opravdu jiný. Město je naprosto zničené, všude jsou zříceniny budov, špína, nepořádek a nelibý pach. Jeff si objednává taxi, které ho má dopravit k jeho domu, po cestě se však dostává do přestřelky, ze které však vyvázne živý. Přichází do svého domu – jedná se o vysoko patrovou budovu a na její střeše zahlédne nějakou postavu v černé kápi, která pár okamžiků na to odchází. Dům je skoro takový, jaký si ho pamatuje, až na fakt, že je sešlý a téměř zdevastovaný. Uvnitř nachází spoustu mrtvol, hlavní hrdina je v šoku, než si uvědomí, co se děje, přibližuje se k němu postava v černé kápi, která ho chce nejspíše zabít kladivem. Jeff je v poslední chvíli zachráněn. Jeho zachráncem je jeho bratr Frank.

Frank mu vypráví, co se stalo s New Yorkem v době, kdy Jeff byl ve vesmíru. Nad městem převezlo vládu jakési Bratrstvo, které nepovolovalo nikomu odjezd z New Yorku ven. Město zbarikádovali, nasázeli okolo něho miny. Uvnitř města vypukly různé epidemie a nastala naprostá sodoma gomora. Členové bratrstva jsou právě postavami v černých kápích, které nevhodné lidi zabíjí. Jeff ihned navrhuje Frankovi útěk, a ten, i přes svoji skepsi,

souhlasí. Berou s sebou dívku – dvaadvacetiletou Mary, Frankovu dceru.

Při útěku jsou pronásledováni Bratrstvem. V jednom okamžiku se naskytne Jeffovi pohled do obličeje člena Bratrstva – je to mutant, bývalý člověk, který však byl vystaven různým drogám, epidemiím, ozářeními a chemikáliím a podle toho také vypadá, jelikož má mrtvolně bledou pleť a jen jediné oko uprostřed čela.

Jeffovi se podaří vysílačkou zavolat Jamese, aby přiletěl se vznášedlem, jenže na jeho vznášedlo je zaútočeno Bratrstvem. James, ač nerad, Jeffa opouští. Hlavní hrdina se nevzdává a snaží se i přes značnou nevýhodu utéct z New Yorku. Napadá ho myšlenka, že mohou utéct kanalizační sítí. Když se dostávají do kanálu, je Frank lapen Bratrstvem a zabit. Zbývá jen Jeff a jeho vystrašená neteř Mary. A těm se nakonec podaří útěk z hrůzostrašného města.

3.3.5.2 Vnitřní výstavba

I v *Hazardu* je vypravěč epický a autorský. Jako u předchozích povídek osciluje mezi vypravěčem objektivním a subjektivním, který se promítá v přítomnosti smíšené řeči. Příběh je tedy napsán er- formou místy objektivní a místy subjektivní.

Děj je chronologický a formálně se odehrává v minulosti, jelikož autor užívá minulý tvar sloves, ale fakticky se odehrává v budoucnosti, a to v počátcích dvaadvacátého století.

Tato próza je představitelem spojení hororového a sci-fi žánru. Příběh je zasazen do antiutopického světa ve dvaadvacátém století a do téměř postapokalyptického New Yorku. Objevují se zde moderní přístroje, různé zbraně a jiný druh humanoidní bytostí.

Objekt, který děsí, jsou primárně členové Bratrstva – zmutovaní jedinci, kteří omezují svobodu ostatních „normálních“ lidech a zabíjejí je.

3.3.5.3 Charakteristika hlavních postav

Hlavní postavou je Jeff Hazard, podle jehož příjmení se jmenuje i povídka. Jeho příjmení je symbolické – prozrazuje Jeffovu povahu a způsob života. Patřil mezi elitu kosmonautů, nejen kvůli fyzické zdatnosti, ale také proto, že je „*člověk bez rodiny, s minimálním množstvím příbuzných a tvrdák*“ (Doseděl, 1998, s. 111). Po své vesmírné misi, která trvala půl století, se vrací zpět na Zem a vydává se do rodného města – New Yorku – vyhledat svého bratra Franka.

James Krugen je pracovníkem NASA a je první osobou, se kterou se dostává Jeff do kontaktu. James je osoba, která mu sdělí informace o podobě New Yorku a odrazuje ho od plánu do něj jet. Posléze mu však pomáhá a Jeffa dopravuje do města vznášedlem. Chce mu pomoci i s pozdějším útekem ven, ale Jamesovo vznášedlo je napadeno Bratrstvem a on musí odletět bez Jeffa.

Frank je geneticky mladším bratrem Jeffa, ale jelikož ve vesmíru plyne čas pomaleji než na planetě Zemi, je Frank nyní věkově starší. Žije ve zdevastovaném a zabarikádovaném New Yorku. Frank si na tento způsob života zvykl a je vůči možnosti útěku z města velmi skeptický.

Mary je dvaadvacetiletá Frankova dcera. Narodila se do již zničeného New Yorku a nebyla nikdy vzdělávána. Přežívala v ruinách starých budov spolu se svým otcem. Je proto psychicky zaostalejší a její mentální věk nekorresponduje s jejím fyzickým věkem.

3.3.6 Ochutnávači medu

3.3.6.1 Obsah

Tato povídka navazuje na předchozí povídku Hazard. Hlavními hrdiny jsou Jeff a jeho neteř Mary Hazardovi. Děj je zasazen do roku 2103 (dva roky po událostech v New Yorku) a do africké džungle na území Konga. Jeff byl suspendovaný ze své pozice kosmonauta kapitána, a i když nebyla jeho chybou nehoda vesmírné lodi Conqueror, byl kvůli ní odsouzen. Jeff však s Mary prchl a nyní ztroskotal v rovníkové Africe.

Zde se seznamuje s domorodým Černochem jménem Bogbongo, jenž Jeffa a Mary vede do své vesnice Opiengelu, která je v povídce vylíčena jako ráj na Zemi. Potkávají místního náčelníka, starce jménem Lango, který jako jediný ze všech domorodců dokáže mluvit anglicky. Jeff je tímto faktem konsternován a ptá se, odkud se Lango naučil tento jazyk. Lango odpovídá, že ve městě, který leží v horách. Jedná se o kamenné město Sting – město Ochutávačů medu a kde žijí bílí lidé. Jeff okamžitě žádá, aby tam byl s Mary odveden, Lango je však odrazuje. Vysvětluje, že tamější lidé nejsou dobří, a že se od nich nikdo nevrátil živý, jen samotnému Langovi se to podařilo. Hlavní hrdina však nedbá výstrah starce a naléhá na odchod.

Kus cesty je vyprovází Bogbongo, jakmile je však město Ochutnávačů medu na horizontu, domorodec se vrací zpět do Opiengelu. Jako poděkování se mu rozhodne Jeff dát náboj – bez nějakého hlubšího významu, a poté se s ochotným Bogbongem loučí.

Další den, cestou k městu narazí Jeff s Mary na mrtvoly černých mužů a v každém z nich nachází Jeff obrovské včelí žihadlo o délce patnácti centimetrů. Oba jsou šokováni, ale pokračují dále. Po hodině však narazí na včely, které jsou velké jako dospělá krysa. Mary je pobodána do pravé paže a pomalu omdlává. Než zbytek včel stačí zaútočit i na Jeffa, ozve se vysokofrekvenční táhlý zvuk z píšťaly. Chvíli na to se z křoví vynořuje majitel píšťaly – běloch jménem Sullivan. Ten zachraňuje Mary – vytáhne jí z paže žihadlo, přes otvor způsobený žihadlem vyřízne nožem kříž a čeká, až včelí jed vyteče. Nakonec jako protijed vkládá do rány červa. Poté vede Jeffa a Mary, která již dávno omdlela, do Stingu. Jeff však jejich záchránci vůbec nevěří.

Jako první narazí ve městě na Samora – hlídače světla, který má funkci jako běžný ponocný. Jeff je čím dál tím více nevrlý, bojí se totiž o život své neteře. Než si však stačí dělat větší starosti, je udeřen hlídačem světla do hlavy, těžce raněný padá do bezvědomí.

Jeff se probouzí za doprovodu bubnování. Otevírá oči a zjišťuje, že leží v místnosti s čtvercovým oknem, pod nímž sedí stará paní, která bubnuje na malý buben. Dozvídá se, že se paní jmenuje Gora, že prospal dva dny, a že Mary je v domě léčitele. Poté je informován o původu bílých lidí uprostřed Afriky. Jedná se o malý národ, který odešel z civilizace, jelikož nechtěl přijmout pravidla zkaženého světa. Tito lidé mají svého vlastního Boha, který se převtělil do zdejší včelí královny. Včelí královna skrz kněží dává lidem rozkazy jak žít, koho zabít a koho nechat naživu. Lidé se přizpůsobili životu včelám – pracují jen ve dne a v noci zásadně spí. Královně chodí obětovat každý úplněk, aby je ochránila před nepřáteli a aby jim zajistila jejich základní potravinu – med. Jeffovi z konverzace dochází, že byli s Mary zachráněni, jelikož jsou také bílí, a že Mary hodlají obyvatelé Stingu obětovat královně. A úplněk vychází na tento večer. Nestačí však nic udělat – opět omdlává.

Procitá, když už je noc a tentokrát je odhodlaný zachránit Mary. Město je vylidněné, v dále, v džungli však slyší bubnování. Vydává se tam a jeho jedinou zbraní je opakovací puška, do které má však stále poměrně dost nábojů.

Mezitím přichází k vědomí i zdrogovaná Mary. Uvědomuje si, že je přivázána a usazena nastojato ve výklenku ve skále a naproti ní je obrovský strom. Obyvatelé Sting ji začínají obětovat.

Jeff však logicky usoudí, že si královna včel pro Mary přijde až ve dne – v noci všechny včely spí a pracují jen ve dne. Když se přibližuje k obětišti, spatří však roj včel kolem Mary. Zatím jí ještě neublížily, pouze před ní krouží. Hlavní hrdina začne po včelách střílet. Objevuje se zde i Sullivan, který chce Jeffa zastavit, jenže je jím zastřelen. Jeff se dostává k Mary, zjišťuje, že je pomazána medem po celém těle. Svou neteř vysvobodí z provazů, bere ji do náručí a hodlá s ní utíkat pryč. Z obrovského stromu začnou však vylétávat masy velikých včel. Jeff dává dívce rozkaz, ať uteče sama a schová se do vody, do tůň. Ta poslechne. On včely zde hodlá zdržet.

Muž zjišťuje, že má posledních pár nábojů – měl totiž otvor v kapse a skoro všechny mu vypadaly. Ukořistí píšťalu mrtvého Sulivana, ale hvizdy tentokrát na včely neplatí. Přilétává k němu roj včel a jemu zbývá v zásobníku poslední náboj. Je již smířený se smrtí, když v tom se dá roj na ústup. Jeff záhy chápe důvod. Z koruny stromu vylétává sama včelí královna, která je nejméně třikrát větší než ostatní včely a chce nejspíše usmrtit Jeffa sama. Ten na ní vstřelí posledním nábojem, podaří se mu ji však pouze lehce zranit. Zničehonic se však objevuje Bongbongo a na včelí královnu hodí oštěp, který ji zraní více, není však stále mrtvá, je jen rozzuřenější. Nakonec Jeffa napadá spásná myšlenka, vyžádá si od přátelského domorodce náboj, který mu daroval jako dárek na rozloučenou a s tímto nábojem definitivně zabíjí obrovskou včelí královnu. Po její smrti ztrácí roj zájem o další boj a během chvíle se rozptyluje po okolí. Jeff, Bogbongo a Mary se vrací domů – do Opiengelu.

3.3.6.2 Vnitřní výstavba

Postava vypravěče je epická a vševědoucí. I v *Ochutnávačů medu* vypravěč kolísá mezi typem objektivním a subjektivním. Povídka je vyprávěna v objektivní i subjektivní er- formě.

Děj je popsán chronologicky a z formálního hlediska je zasazen do minulosti, jelikož je napsán pomocí minulého slovesného času, ale stejně jako *Hazard* se fakticky odehrává v budoucnosti.

Objekty, které vyvolávají hrůzu jsou obrovské včely, které velikostně odpovídají dospělé kryse, a dále sama jejich včelí královna, která se objevuje až na konci příběhu, a je přibližně třikrát větší než ostatní včely. Hmyz je v této povídce velmi agresivní a jejich cílem je usmrtit hlavní hrdiny.

3.3.6.3 Charakteristika hlavních postav

V próze se znova objevuje postava Jeffa Hazarda a jeho neteře Mary. Jeff viní sám sebe, že vtahuje Mary do takto nepříjemných událostí – nejprve s ním musí stát po boku při boji proti Bratrstvu a nyní proti roji přerostlých včel. Mary je stále nemohoucí dívkou, která je naprosto závislá na svém strýcovi.

Bogbongo je africkým domorodcem, který pochází ze zdejší vesnice nazvaná Opiengelu. Je znalý místní krajiny a situace, je velmi srdečný – ochotně pomáhá svým bílým přátelům. Neumí anglicky.

Lango je stařešinou, náčelníkem kmene, ze kterého pochází Bogbongo. Jako jediný ovládá anglický jazyk. Je to on, kdo Jeffovi a Mary poví o městu Sting, kde žijí bílí lidé. Varuje však ústřední dvojici před odchodem do Stingu, jelikož tamější lidé nejsou dobří. Nikdo se z města Ochutnávačů medu nevrátil, jen Langovi se to podařilo. Jak se mu to podařilo, však nezmiňuje a poté odmítá mluvit na téma Sting.

Sullivan je bílý muž pocházející ze Stingu. Vlastní píšťalu, se kterou dokáže ovládat včely. On zachraňuje Mary, když je pobodána jednou ze včel. Zachránil ji, aby ji následně mohli obětovat včelí královně. Je zabit Jeffem, když se Jeff snaží zachránit Mary před obětováním a Sulivam mu v tom chce zabránit.

Samor je stingský hlídač světla, jehož úkolem je oznamovat příchod dne. Samor uhodí Jeffa do hlavy při Jeffově příchodu do Stingu, aby se mohli zdejší obyvatelé zmocnit Mary.

Gora je starou paní, také obyvatelkou Stingu. Jeff ji poznává po probuzení z bezvědomí způsobené úderem do jeho hlavy Samorem. Gora vypráví Jeffovi původ jejího malého národa bílých lidí uprostřed Afriky.

3.3.7 Woodcutters

3.3.7.1 Obsah

Prvními postavami, které se objevují v povídce Woodcutters jsou Slim Draper a Harry Ford. Nachází se ve srubu jménem Woodcraft Home, který je blízko bývalého dřevorubeckého tábora Woodcutters camp ve státě Maine (USA). Ve srubu jsou již druhou noc zabarikádováni, jelikož se oba bojí nějakých lidí zvenčí. Ti lidé jsou zvláštní – nemluví,

jen tiše stojí shrbeni se sekyrou v ruce a na něco nejspíše čekají. Ani Slim, ani Harry nevědí přesně, co jsou ti lidé zač, jen si jsou jisti, že jsou nebezpeční a chtějí Slimovi a Harrymu ublížit. V noci se mocně rozprší a jejich domněnka se potvrdí – oba muži jsou usmrceni.

Poté se objevují hlavní postavy – Bill Parker, Ron Hawins, Jim Brewer a Jennifer Jacksonová. Čtyřka vyráží také do srubu Woodcraft Home, jedou totiž za svými přáteli Slimem a Harrym, kteří tam mají pobývat již týden.

Když přijíždí, nechápou, co se děje. Slim s Harrym nejsou k nalezení, srub je zamčený zevnitř a je rozbité jedno okno. Jennifer je poslána autem do nejbližšího města, aby přivedla šerifa a zbývající tři muži jdou pátrat po svých zmizelých kamarádech. Po delším hledání je to Ron, kdo Slima a Harryho najde. Najde pouze jejich zmrzačená torza těla. Šokovaní muži se vrací zpět do srubu a také se v něm zablokují. Jim navíc na všechny vchody a okna namaluje pentagram, jelikož jediný z nich věří v nadpřirozeno. Ron a Bill se mu samozřejmě smějí, ale nechají ho dělat si co uznal za vhodným.

V sedm večer muži uslyší zvenčí Jennifer zoufale volat o pomoc. Když vyhlédnou ven, uvidí Jennifer běžící ke srubu a za ní spatří velikou skupinu zvláštních lidí. Je jich bezmála dvacet, mají v ruce sekyru a pohybují se jako porouchaní roboti. Naštěstí se Jennifer stačí dostat do bezpečí srubu. Zjišťují, že namalované pentagramy zabraly – zvláštní lidé obkličují srub, ale nemohou dovnitř. Jennifer vypráví, že se pod ní zhroutil most, když jela do města. Vrátila se proto zpět pěšky a od poloviny cesty ji začali *oni* pronásledovat.

Jim přichází s teorií, že ti zvláštní lidé jsou dřevorubci. V roce 1930 sem, do dřevorubeckého tábora Woodcutters camp, přijela dvacetičlenná skupina dřevorubců a domů se nevrátil ani jeden člen. Nyní by to již byli staří kmeti, kdyby žili. Jenže oni nežijí, na druhou stranu nejsou ani mrtví – jsou z nich obživlé mrtvoly, tzv. zombie.

Pár hodin na to se přizemí přívalové podzimní deště, pentagramy jsou pomalu, ale jistě smývány a do srubu se k nim dostane jeden ze zombie, který zabije Billa. Jim neváhá a na monstrum také zaútočí, ale nezabíjí ho. Usekne mu nohy, aby se nemohl pohybovat. Poté mu do úst nalije vodu smíchanou se solí, jelikož kdysi četl, že tento roztok navrátí umrlci schopnost mluvit a poté dojde k posmrtnému klidu.

Tak se také stane, zombiemu je rozumět těžce, ale lze z jeho výpovědi dešifrovat, že se jmenuje Gordon Flatt. Byl opravdu jedním z dvaceti dřevorubců, kteří sem v roce 1930 přijeli pracovat, jenže tehdejší sezóna se nevyvedla a každý den pršelo. Toho zlomového dne přišly přívalové deště a Gordonův vedoucí Carson rozhodl, že se nebudou vracet do dřevorubeckého

kempu, a že si vybudují provizorní tábor těsně pod příkrou strání, v malém údolí, kde zrovna pracovali. V noci se však přivalila ohromná masa vody a spolu se vzniklým blátem nic netušící muže v údolí zavalila. Dřevorubci byli pohřbeni zaživa. Sesuv půdy nepřežil ani jeden z nich. Nyní, v posledních pár dnech opět pršelo a nový déšť odplavil z údolí hlínu a dřevorubce – zombie vysvobodila. Ti se chtěli vrátit do svého kempu, ale cestou narazili na Slima a Harryho, které bez hlubších motivů zabili. To samé chtějí provést zbylé trojici – Jimovi, Ronovi a Jennifer. Umrlec Gordon po výpovědi již opravdu zemře.

Trojici je jasné, že jakmile budou pentagramy smyty, tak se zombbie dostanou dovnitř do srubu. Rozhodnou se proto nenápadně uniknout komínem a až všichni umrlci budou vevnitř, nechají srub vybuchnout.

Když jsou na střeše, skáčou muži první dolů. Jennifer však neskáče, mužům je jasné, že se jeden ze zombie také dostal komínem na střechu a Jennifer hrozí nebezpečí. Jim se jí rozhodne zachránit a vrací se zpět na střechu. Tam však spatří pouze torzo těla Jennifer, než však stačí učinit další krok, je zabit i on.

Ron stojí dole a je pocákán Jimovou krví. Je v šoku, zmatený a odchází pryč od srubu, který o pár chvil později vybuchuje i se všemi umrlci uvnitř. Míří k jediné příjezdové cestě a zřejmě z těchto události zešílel. Směje se.

3.3.7.2 Vnitřní výstavba

Typ vypravěče je epický a vševědoucí. Opět střídá dvě polohy, jelikož jednou je objektivní, podruhé subjektivní – ve druhé jmenované poloze není jasné, zda-li určitou pasáž příběhu vypráví autor Doseděl, či jedna z postav vystupující v příběhu.

Vypravěčským postupem je proto místy objektivní a místy subjektivní er- forma.

Děj je vyprávěn chronologicky. Doseděl stejně jako v předchozích prózách užívá minulý čas u sloves, lze proto usoudit, že se vše stalo v minulosti. Ve Woodcutters je i celkem jasně určen čas – události se dějí v devadesátých letech dvacátého století, jelikož je v povídce zmíněno, že skupina jezdí do srubu Woodcraft pravidelně na dovolenou od roku 1989.

Typově se povídka Woodcutters řadí mezi horory nadpřirozené, ve kterých se vyskytují obživlé mrtvoly – zombie. Objektem nahánějící strach jsou tedy tito umrlci, kteří pronásledují skupinu hlavních hrdinů a chtějí je bez jasné příčiny zabít. Hlavní postavy jsou zabíjeny surově sekyrou a jejich těla jsou posléze ošklivě zohyžděna.

3.3.7.3 Charakteristika hlavních postav

Slim Draper a Harry Ford jsou prvními hrdiny, kteří se objevují v povídce. Oba jsou dobrovolně uvězněni ve srubu, aby se mohli schovat před nebezpečnými umrlci. Muži jsou však zabiti a jejich těla jsou řádně zmrzačena a pohozena v lese poblíž.

Bill Parker je jeden ze čtyř lidí, kteří přijíždí později do srubu. Je čerstvě rozvedený a líbí se mu Jennifer. Stává se třetí obětí – usmrtí ho zombie Gordon Flatt, kterému se i přes všechny opatření podaří dostat dovnitř.

Jennifer Jacksonová je v povídce vyličená jako velice atraktivní mladá žena, která je také rozvedena. Po příjezdu ke srubu a zjištění, že Slim a Harry jsou nezvěstní, je poslána autem do blízkého města, aby vše nahlásila místnímu šerifovi. Zřítí se pod ní však most, a proto se vrací zpět za muži. Cestou ji začnou pronásledovat umrlci. Po smrti Billa si uvědomuje, že ho miluje. Je jedním umrlcem zabita na střeše, když nestíhá skočit dolů za zbylými muži – Jimem a Ronem.

Jim Brewer je jediný ze skupiny, který věří v paranormální jevy. Je sečtělý v tomto oboru, proto maluje na dveře a okna srubu pentagramy za účelem ochrany a později také donutí zajatého zombie Gordona mluvit díky roztoku vody se solí. Je usmrčen v okamžiku, kdy chce zachránit Jennifer.

Ron Hawins je jediný, který incident přežije. Když na konci odchází od vybuchlého srubu, zdá se, že přichází o rozum. Směje se a má namířeno ke zřícenému mostu, o kterém si myslí, že tam na něho budou čekat jeho kamarádi Jim, Bill a Jennifer.

Gordon Flatt je jedním z umrlců, který se dostane do srubu, zabije Billa a následně je zmrzačen pohotovým Billem. Je mu podán roztok vody se solí, aby mu byla navrácena schopnost mluvit. Jeho vzezření je popsáno následujícím: *„Z hlavy porostlé ubohým slepencem řídkých vlasů civěly vypoulené oči a špinavé čelo bylo promáčklé jak po střetu s koňským kopytem. Na ústech, či spíše na tom, co kdysi bývalo ústy, scházely rty a mezi odhalenými, vyhnilými zuby protékaly lepkavé provazce slin. Sliny klouzaly po špičaté bradě ke krku, na němž nebyla takřka žádná kůže, jen holé, zahnědlé maso, protkané klikatou sítí tmavých zbytků žil“* (Doseděl, 1998, s. 191).

3.3.8 Bumerang

3.3.8.1 Obsah

Muž stojí v nehostinném podzimním počasí na americkém hřbitově před hrobem malého chlapce Jasona Leonarda Harrise, který žil od prvního srpna roku 1945 do třináctého dubna 1955. Muž a zemřelý chlapec je tatáž osoba.

Pětatřicetiletý muž jménem Robert (Bob) Haggard, pocházející z Austrálie, byl 8. srpna 1993 sražen nákladním vozem, a po této nehodě se mu začaly vracet vzpomínky na jeho minulý život, který prožil jako chlapec Jason. Chlapcův život byl ukončen velmi brzy – byl zavražděn ve svých nedožitých deseti let. Vražda nebyla nikdy vyřešena, čili nebyl nalezen pachatel. Robert to také nevěděl, věděl však jak zemřel – někdo ho nabodl na vidle, muž měl nyní dokonce na hrudi stigmata v podobě čtyř otvor o velikosti mince, seřazené vodorovně v rozmezí pěti centimetrů od sebe.

Robert měl svého osobního lékaře, pana doktora Goldsworthyho, kterému se svěřil s touto skutečností v očekávání, že mu lékař neuvěří. Opak byl pravdou, jelikož se lékař mnohokrát setkal s různými nevysvětlitelnými jevy. Poradil proto Robertovi, buď aby se tím nezabýval, nebo ať se jde léčit k psychologům a psychiatrům, nebo ať letí do Spojených států amerických a zjistí pravdu. Robert si vybral třetí možnost a měsíc na to odletěl do Nové Anglie.

Po návštěvě místního hřbitovu a ujištění, že Robert opravdu již jednou existoval jako Jason Leonard Harris, vydává se muž do místního archivu, ve kterém vyhledá svou adresu z minulého života a vyráží tam. Jedná se o patrovou vilu na Champlain street číslo 15. V domě bydlí stará paní Watersová, které řekne, že je bývalým nájemníkem tohoto domu – Kevin Smile, a jelikož náhodou projíždí Novou Anglií, rád by se podíval do svého bývalého domu z čistě nostalgických důvodů. Dům má paní Watersová pronajatý od slečny Harrisové. Paní Watersová mu před povolením vstupu do domu navíc prozrazuje, že se druhý den chystá pryč.

Když vstoupí do svého bývalého pokoje, začne Robert rozpomínat. Vzpomene si na své hračky, na své knihy a na vše ostatní. I na svého vraha. Odchází a volá svému vrahovi. Tvrdí mu, že byl svědkem vraždy malého Jasona a vynutí si, aby vrah přišel druhý den do domu na Champlain street číslo 15 v deset večer, kdy bude již paní Watersová pryč. Mají se

setkat v Jasonově pokoji.

Druhý večer se ve svém pokoji z minulého života Robert opravdu setkává se svým vrahem. Je jím jeho sestra z minulého života Rebecca (Becky) Harrisová. Zpočátku je Rebecca zmatená, nevěří, že dospělý Robert a malý Jason je tentýž člověk, nakonec je však přesvědčena, jelikož Robert zná detaily ohledně vraždy. Vyplývá na povrch, že toho osudného dne skončila malému Jasonovi výuka dřívě, šel proto domů. Jenže zde přistihl svou sestru Rebeccu při zoofilních činnostech se sousedovým psem. Přestože Jason přísahal, že nikomu nic neřekne, šílená Rebecca ho zabila nabodnutím na vidle.

Po této konfrontaci chytá nyní dvašedesátiletá Rebecca opět amok a začne s Robertem bojovat. Chce ho opět zabít. Po krvavém boji však vypadává z okna a zemře.

Muž se vrací zpět do Austrálie a jeho první kroky vedou k panu doktorovi Goldsworthymu. Ten však mezitím zemřel na infarkt. Robert není ani smutný, ví, že lékaře ještě jednou někdy potká, jelikož smrt není koncem.

3.3.8.2 Vnitřní výstavba

V této povídce splývá autor Doseděl s hlavní postavou. Je zde užita subjektivní ich – forma. Vypravěč a hlavní postava je tatáž osoba, a to Robert Haggard.

Příběh je vyprávěn jak retrospektivní formou: část v Austrálii – o Robertově srážce s nákladním vozem a diskuzí s lékařem Goldsworthym, tak i chronologickou formou: pasáže, které se dějí ve Spojených státech amerických. Časově jsou hlavní, Robertovy, události zasazeny do devadesátých let dvacátého století, přesněji do roku 1993.

V této próze zpracovává Doseděl téma reinkarnace, jakési převtělování lidské duše. Typově se dá Bumerang zařadit mezi psychologické horory, jelikož původcem strachu je psychicky vyšinutá Robertova sestra Rebecca.

3.3.8.3 Charakteristika hlavních postav

Robert (Bob) Haggard je pětatřicetiletý Australan, který po tom, co ho srazil nákladní vůz, začal rozpomínat na svůj minulý život, který prožil jako Američan Jason Leonard Harris. Ví, že byl jako Jason zabit, a proto se rozhodne dozvědět se pravdu.

Doktor Goldsworthy je starý pán a Robertův osobní lékař. Věří Robertovi každé slovo ohledně reinkarnace, dokonce mu i navrhne, ať poletí do USA, aby toho zjistil více. Robertova návratu se však nedožije – umírá na infarkt.

Paní Watersová je nynější obyvatelka domu, ve kterém bydlel kdysi malý Jason. Je velmi vstřícná, povoluje Robertovi vstup do domu.

Rebecca (Becky) Harrisová je sestrou a zároveň vrahem Jasona. Jedná se o psychicky vyšinitého jedince, který měl v mládí perverzní sexuální úchylku. Po tom, co se dozví, kdo je doopravdy Robert zač, tak ho chce zavraždit. Nakonec je zabita však ona – vypadne z otevřeného okna.

3.3.9 Znakový systém *Krvavé hostiny*

3.3.9.1 Jazyk

Jazyk užitý v tomto povídkovém souboru je velice charakteristický, dalo by se i říci, že je příznačný pro Svatopluka Doseděla.

Autor jako vypravěč objektivní užívá češtinu spisovnou – neutrální a hovorovou. Když se však změní na vypravěče subjektivního, objevuje se v jeho řeči i nespisovné lexikální výrazy, tj. neuzivá nespisovné koncovky při skloňování jmen, nýbrž nespisovná slova [například: „*Holku vyklopí doma, obrátí auťák a hurá zpátky*“ (Doseděl, 1998, s. 14), „*Byl rozplácnutý jak přejetá žába...*“ (Doseděl, 1998, s. 36)]. Subjektivní vypravěč se vyznačuje hlavně smíšenou řečí, ze které nelze poznat, zda vypráví vypravěč – autor Svatopluk Doseděl či jiná postava, jelikož pasáže nejsou nijak signalizovány – v tomto souboru povídek však autorka bakalářské práce na základě podrobnější studie *Krvavé hostiny* může aplikovat pravidlo, že vypravěč Doseděl neuzivá ve své řeči vulgarismy, kdežto ostatní postavy ano, a to velmi hojně. Zpočátku povídky užívá autor poměrně dlouhá souvětí, avšak úměrně s gradací příběhu ztrácejí věty na délce.

Mluva postav napříč všech povídek je velmi podobná, ne-li totožná. Postavy hovoří velmi nespisovným jazykem [například: „*Bejt tebou, zkusím vykoumat, proč bachaři ve svejch kapesních mozcích tak svědomitě hlídají to naše fetování. Oba dobře víme, že jim osobně je ukradený, jestli některej mukul na svoji dávku zapomene a chcípne. Možná právě v tom je zakopanej pes, co já vím?*“ (Doseděl, 1998, s. 72)], užívají hojně vulgarismy

[například: „*Přece nechceš, aby kvůli tomu, že jseš **posranej** strachy, nešly nahoře spachovat **hajzly**, co? Aby nějakýmu **blbečkovi** tekly **sračky** po vykachličkovaný koupelně, he?*“ (Doseděl, 1998, s. 64)]. Výsledkem projevů postav je, že působí velmi jednoduchým dojmem a nejspíše pochází z drsného, hrubého prostředí.

Objevují se zde přímé řeči, označené uvozovkami, a i vnitřní monology – myšlenky jedné z postav, které mohou být zvýrazněny kurzívou [například: „*Neviděl je. Ani necítil. Les končil a oni tu nebyli! Věděl však, že to není možné. Musí být dosud v lese, jsou pomalí*“ (Doseděl, 1998, s. 102)], ale na druhou stranu nemusí být vůbec označené a místy splývají s myšlenkami autora Doseděla – nelze s jistotou určit, kdo je vypravěčem či komu náleží daný monolog, lze však uplatnit pravidlo, že Doseděl neuzivá jako vypravěč vulgarismy a nespisovné gramatické výrazy, kdežto ostatní postavy většinou ano [například: „*Do háje! Mohlo ho napadnout, že se Jeff bude chtít setkat s bráchou, měl se na to připravit! Jenže co teď, hrome? Má snad vyrukovat s báchorou typu ubohý Franklin už není mezi námi? Těžko, tohle by nezabralo, ne na Hazarda*“ (Doseděl, 1998, s. 112)].

Vyskytují se názvy existujících firem (například benzinka *Shell* a fastfoodová restaurace *McDonald* v povídce *Mayflower* či vesmírná organizace *NASA* v povídce *Hazard*), existujících značek (například cigarety *Lucky Strikes* v povídce *Světlo zasvěcených* či pivo *Black Label* v povídce *Countdown*) i například existujících písní (například píseň *Hotel California* od Eagles v povídce *Mayflower* či *Stand by me* od Bena E. Kinga v povídce *Woodcutters*).

Dále se zde objevují i básnické přívlastky zdobné [například: „*povidlová tma*“ (Doseděl, 1998, s. 17)], personifikace [například: „*Obrovitý **strom chrtil** ze svých útroby stovky včel...*“ (Doseděl, 1998, s. 164)], přirovnání [například: „*Žena ve dveřích mne studovala jako egyptolog faraónovu nosní překážku...*“ (Doseděl, 1998, s. 213)] a geografické názvy navozující cizinu, a to hlavně Spojené státy americké (například *Midwest Road* v *Oklahoma city* v povídce *Srdcový spodek* či řeky *Maumee* či *Allagash* v povídce *Woodcutters*), dále Austrálii (například město *Fitzroy Crossing* v povídce *Bumerang*) či dokonce Afriku v povídce *Ochutnávači medu*, ve které se však zejména objevují smyšlené oblasti (například vesnice *Opiengelu* či město *Sting*).

Skoro v každé povídce jsou pasáže, které popisují podzimní počasí [například: „*... celým krajem profukoval lezavý vítr nasáklý vlhkostí, prosycenou intenzívním pachem podzimní hniloby*“ (Doseděl, 1998, s. 7)].

3.3.9.2 Grafika

Prózy obsahují pasáže s velkými tiskacími písmeny za účelem zdůraznění slova [například: „ZABIJU TĚ!“ (Doseděl, 1998, s. 220)] a pasáže napsané kurzívou, které označují za první názvy míst či věcí, za druhé mohou mít také funkci zvýraznění [například: „>Dřevorubci?< žasla Jennifer. >**Dřevorubci?**<“ (Doseděl, 1998, s. 187)], za třetí jsou kurzívou občas napsány vnitřní monology [například: „*Ale... Jestli Mary umře, zabije toho řezníka! Odpráskne ho! Ustřelí mu koule! Když za nic jiného, tak alespoň za ty jeho zasraný včely! Zabije...*“ (Doseděl, 1998, s. 150)] a v poslední řadě je kurzívou napsán citát, který je umístěn vždy na začátku každé povídky.

Každá povídka začíná ilustrací Milana Fibigera, na který je vyobrazen jeden výjev, scéna z dané povídky. Dále následuje krátký citát z básně, písně, knihy či dokonce z bible, který je zvýrazněn kurzívou a nějak souvisí s povídkou – kontextově, či navozuje její atmosféru. Toto spojení obrazu, citátu (jako krátké literární formy) a povídky (jako delší literární formy) vzdáleně připomíná tzv. *emblém* – jedná se o výtvarně-literární formu umění, populární zejména v baroku, které spojením slova (krátký text – motto a delší text – jeho výklad například v příběhu) a obrazu vytváří uzavřený alegorický celek.

3.3.10 Shrnutí

Všechny povídky jsou umístěny do prostředí Spojených států amerických, výjimkami jsou povídka *Ochutnávači medu*, jejíž děj je zasazen do africké džungle, a dále zčásti povídka *Bumerang*, která sice začíná v Austrálii, nakonec se však děj také přesouvá do USA. Antonín Kudláč se Svatopluka Doseděla v rozhovoru pro časopis *Pevnost* zeptal: „*Proč se vlastně všechny tvoje tehdejší příběhy odehrávaly v Americe? Připadaly ti Čechy pro horor nepoužitelné?*“, Dosedělova odpověď zněla: „*Přesně tak. Nedokázal jsem si spojit horor s českými luhy a háji. A vydrželo mi to dost dlouho. První, kdo mě postrčil zpátky domů, byl dnešní šéfredaktor *Pevnosti* Tomáš Němec. Bylo to na Pragoconu, kde jsem podepisoval *Krvavou hostinu*. Dnes už sice píšu i o tuzemských strašidlech, ale pořád jsem v hloubi duše přesvědčen o tom, že horor a Amerika patří k sobě. Prostě to tak cítím. Faktem ovšem je, že psaní příběhů ze Spojených států předchází v mém případě poměrně zdlouhavé studium realit, nechci totiž, aby mě čtenář zbytečně nachytával v kalných vodách nevědomosti.*“

Občas se to určitě stane, ale snažím se riziko minimalizovat. Vlastním obří americký autoatlas, průvodce americkými městy, knižní dějiny USA, dějiny dobývání Západu, celou řadu map a spoustu dalších užitečných berliček“ (Pevnost, č. 9, 2006, s. 24).

Čas je málokdy v povídkách přímo určen, ale z indicií a okolností lze soudit, že se příběhy většinou odehrávají v současnosti – přesněji, jedná se o současnost pro dobu, kdy byly tyto povídky napsány a zveřejněny, a to jsou tedy devadesátá léta dvacátého století. Tři povídky se však odlišují – příběh *Srdcového spodka* je umístěn do blízké budoucnosti, do doby první třetiny jednaadvacátého století a *Hazard* s jeho pokračováním *Ochutnávači medu* jsou zasazeny do dvaadvacátého století. Většina povídek, nebo alespoň část jejího děje, se odehrává na podzim. V rozhovoru pro online hororový časopis Howard přiznal: „*Je to tak. Podzim je moje nejoblíbenější roční období. Od indiánského léta až po listopadové plískanice. Mám rád, když na okno padá déšť a na lesy vlhké šero. To je pak prima nalít si něco dobrého do skla a začít vymýšlet, co všechno by se v tom vlhku venku mohlo asi tak dít.*“ (Howard, 2012, č. 3, s. 35).

Hlavní lidské postavy jsou v drtivé většině amerického původu, či pocházejí z jiných anglofonních zemích. V *Ochutnávačích medu* se objevují i postavy afrických domorodců. Po přečtení všech povídek dochází autorka této práce k poznatku, že existuje jakýsi typ Dosedělova hrdiny: postavy jsou si velmi podobné, mluví totožným způsobem, tj. užívají stejný jazyk – nespisovný s četnými vulgarismy, a dále mají podobné vzorce chování – postavy jsou rázné, „drsné“ a jsou poměrně zdatní, co se logického myšlení týče. V každé povídce přežije alespoň jedna hlavní postava.

V tomto osmi povídkovém souboru jsou vystředány různé polohy hororu. Objevuje se zde duchařský horor (*Mayflower*), horor se zakletým objektem a jakýmsi posednutím temnými silami (*Světlo zasvěcených*). Dále zde Doseděl zpracoval téma neznámého světa, ve kterém existují zmutované bytosti – zvířata i lidé (*Srdcový spodek*, *Hazard* a *Ochutnávači medu*), objevuje se i celkem klišovitě téma neznámé agresivní bestie, která loví v lese lidi (*Countdown*). V neposlední řadě si lze v *Krvavé hostině* nalézt i horor, ve kterém se vyskytují umrlci – zombie (*Woodcutters*) a horor, který užívá tematiku reinkarnace (*Bumerang*).

Závěr

Cílem této bakalářské práce byla snaha pojednat o literárním hororu. Přímým předchůdcem dnešního moderního hororu je anglický gotický román, který má svou německou alternativu: *Schauerroman* i francouzskou podobu: *roman noir* (jehož nástupcem je próza frenetické literatury). Nejvýznamnějšími světovými představiteli jsou například Allan Edgar Poe, který je považován za zakladatelem žánru, dále H. P. Lovecraft či současný spisovatel Stephen King. Mezi ikonická díla se řadí například *Drákula* (1897) Abrahama (/Brama) Stokera, *Psycho* (1959) Roberta Blocha či *Misery* (1987) Stephena Kinga.

V české literatuře není hororový žánr příliš rozšířen. Osobní domněnkou autorky této bakalářské práce je, že v době, kdy ve světě zažíval horor svůj rozmach – čili v počátcích devatenáctého století – v Českých zemích bylo Národní obrození v plném proudu. Zdejší literatura nabyla funkce spíše vlastenecké a buditelské a horor neodpovídal jejím tehdejším požadavkům. Do devadesátých let dvacátého století existovala jen díla, která využívala pouze některé hororové prvky, nebyly to horory v pravém slova smyslu. Po pádu komunismu v Čechách se otevřely nové možnosti a tento hrůzu nahánějící žánr začal být stále populárnější. Důkazem toho jsou pokusy o založení hororových časopisů – mezi nejúspěšnější patří již zaniklý *Ducháček* či stále vycházející *Howard*. Dalším úspěchem pro žánr je vydání antologie *2004: Český horor*, do kterého přispělo mnoho českých spisovatelů, kteří se buď věnují hororu okrajově, nebo mu zasvěcují celou tvorbu – to je příklad Svatopluka Doseděla.

Jádrem bakalářské práce byla analýza povídkového souboru *Krvavá hostina* Svatopluka Doseděla. Svatopluk Doseděl je považován za předního českého hororového spisovatele a jeho díla se těší čtenářské oblibě a pozitivní kritice. Ve své *Krvavé hostině* zpracovává velice známá témata a poměrně klišovitě náměty pro horory. Předchozí tvrzení není myšleno negativně, jelikož horor opravdu nenabízí bohatou škálu výběrů, co se týče právě témat, námětů či motivů. To, co řadí Doseděla mezi nejvýznamnější české hororové spisovatele, je jeho vypravěčské umění. Tento spisovatel vskutku umí pracovat s jazykem, výborně sugestivně dokáže popsat atmosféru, pocity hlavních postav a jejich „stavy strachu“. Příběhy mají skvělou gradaci, svižné tempo i spád a logickou pointu. Jeho prózy proto odpovídají kvalitám světové hororové produkce, Svatopluku Dosedělovi se dokonce přezdívá „český King“.

Zdroje

A) Primární literatura

1. DOSEDĚL, Svatopluk. Krvavá hostina. 1. vydání. Praha : Luděk Kovář – Gumruch DTP, 1998. 232 stran. ISBN 80-902135-2-9.
2. DOSEDĚL, Svatopluk. Zlo přichází třikrát. 1. vydání. Praha : Jiří Vlček – Wolf Publishing, 2006. 174 stran. ISBN 80-239-7637-0.
3. KUDLÁČ, Antonín. 2004: Český horor. 1. vydání. Praha : Mladá fronta, 2003. 286 stran. ISBN 80-204-1075-9.
4. ZÁBRANA, Jan. Lupiči mrtvol. 1. vydání. Praha : Orbis, 1970. 248 stran. ISBN 602-22-862.

B) Sekundární literatura

1. BARKER, Clive. První kniha krve. 1. vydání. Plzeň : Laser, 1994. ISBN 880-85601-84-2.
2. CUDDON, John Anthony Bowden. The Penguin dictionary of literary terms and literary theory. 4th edition. London : Penguin Books, 1999. 991 pages. ISBN 0-14-051363-9.
3. HRABÁK, Josef. Od laciného optimismu k hororu : k historii a patologii dvou odvětví literárního braku. 1. vydání. Praha : Melantrich, 1989. 245 stran. ISBN 80-7023-029-0.
4. Kolektiv autorů. Universum, všeobecná encyklopedie. Svazek 3. 1. vydání. Praha : Odeon, 2000. 676 stran. ISBN 80-207-1063-9.
5. KUDLÁČ, Antonín. Úvod. In 2004: Český horor. 1. vydání. Praha : Mladá fronta, 2003. 286 stran. ISBN 80-204-1075-9.
6. KUDLÁČ, Antonín. Rozhovor: Svatopluk Doseděl. Pevnost. 2006, č. 9, s. 34 - 36. ISSN 1213-8215 .
7. MENCLOVÁ, Věra a kolektiv. Slovník českých spisovatelů. 1. vydání. Praha : Libri, 2000. 743 stran. ISBN 80-7277-007-1.

8. MOCNÁ, Dagmar; PETERKA, Josef a kolektiv. Encyklopedie literárních žánrů. 1. vydání. Praha; Litomyšl : Paseka, 2004. 699 stran. ISBN 80-7185-669-X.
9. PETRŮ, E. Organizace literárního díla. In *Úvod do studia literární vědy*. Olomouc : Rubico, 2000. ISBN 80-85839-44-X. S.94–107.
10. VLAŠÍN, Štěpán a kolektiv. Slovník literárních směrů a skupin. 2. vydání. Praha : Panorama, 1983. 368 stran. ISBN 505-21-857.
11. ZÁBRANA, Jan. Rozkoš hrůzy. In: ZÁBRANA, Jan. Lupiči mrtvol. 1. vydání. Praha : Orbis, 1970. 248stran. ISBN 602-22-862.

C) Webové stránky

1. FENCL, Ivo. LITERATURA: Podivný Christian Heinrich Spiess. In *Neviditelný pes, Lidovky* [online]. C2008 [cit. 2014-04-23]. Dostupné z <http://m.neviditelnypes.lidovky.cz/kultura/clanek.A080703_104123_p_kultura_wag.iln>.
2. GURAN, Paula. Horror Sub-Genres. In *Fiction Factor* [online]. C2002-2003 [cit. 2014-04-12]. Dostupné z <<http://www.fictionfactor.com/articles/hsubgenres.html>>.
3. Horreo. In *Wiktionary* [online]. [cit. 2013-10-27]. Dostupné z <<http://en.wiktionary.org/wiki/horreo>>.
4. Info. In *Ducháček* [online]. [cit. 2014-06-05]. Dostupné z <<http://www.duchacek.com/duch/INFO/info.html>>.
5. JIREŠ, Ondřej. Časopis Král Horror. In *Fantasy Planet* [online]. C2003 [cit. 2014-06-05]. Dostupné z <<http://www.fantasyplanet.cz/clanek/casopis-kral-horror>>.
6. Knihy. In *Doseděl* [online]. [cit. 2014-květen]. Dostupné z <<http://www.dosedel.net/knihy.html>>.

